

LITURGIJSKO - PASTORALNI LIST

ŽIVO VIRELO

Hrvatski institut za liturgijski pastoral pri Hrvatskoj biskupskoj konferenciji • GOD. XLI • CIJENA: 2 €

KATEKUMENAT

od 14. veljače do 23. ožujka 2024.

Luca Giordano,
Krštenje sv. Augustina, XVII. st.

God. XLI. (2024.)
Liturgijsko-pastoralni list
za promicanje liturgijske obnove

Glavni i odgovorni urednik:
Mario Kopjar

Uredničko vijeće:
Mario Kopjar, Zvonko Pažin,
Ivica Raguž, Milan Dančuo,
Ivan Bingula

Predsjednik uredničkog vijeća:
mons. Zdenko Križić

Uredništvo:
Mario Kopjar, Vječna Tadić Stepinac

Grafička priprema:
Siniša Kolar, HILP

Izdavač i nakladnik:
Hrvatski institut za liturgijski pastoral
pri Hrvatskoj biskupskoj konferenciji
Ksaverska cesta 12a
10000 ZAGREB

Telefon: 01 5635 050
e-mail: hilp@hilp.hr
www.hilp.hr

Tisak:
Denona d.o.o., Zagreb

UREDNIKOVA RIJEČ

1

NAŠA TEMA: KATEKUMENAT

- Zvonko Pažin: Katekumenat – mogućnosti i perspektiva 2
Milan Dančuo: Uloga župne zajednice u pripravi katekumena
Obnova misijskoga poslanja Crkve 8

OTAJSTVO I ZBILJA

- Biblijsko-teološka razmišljanja:
I. Raguž, T. Barščevski, D. Pezer, D. Runje, N. Vranješ, D. Patafta
- Pepelnica 16
Prva korizmena nedjelja 20
Druga korizmena nedjelja 24
Treća korizmena nedjelja 28
Četvrta korizmena nedjelja 32
Peta korizmena nedjelja 36

U DUHU I ISTINI

- Glazbeni prilog: Moje mi srce govori 38
Tko će mi dati da se smirim u tebi? 40

Na putu katekumenata

Čini se da je nestalo pažnje! Njezin nedostatak u današnjem svijetu, u društvu u kojemu živimo, udaljava nas od stvarnosti s kojom nam je Bog, stvarajući svijet i čovjeka na svoju sliku, dao nježnost svojega srca. S tolikom pažnjom je stvorio svijet, ali čini se da je to postalo potpuno nebitno. Kao da želimo zamrznuti toplinu Božjeg dodira i njegove pažnje prema svemu što je stvorio. Naši osjećaji, pogledi, interesi, mnijenja i postupci udaljili su nas od čežnje za spoznajom vječne radosti u Bogu. Stalno se prikradamo i skrivamo, ugađajući sebi, a ne vodeći brigu ni o Bogu, ni o bližnjemu.

Žurimo se i nismo pažljivi. Spotičemo se i padamo. Koliko puta čovjek dotiče tlo svojega života i pada u pepeo svoje smrtnosti, a da nije svjestan svoje nepažnje? Bog, pak, ostaje isti i vječno pažljiv, pun ljubavi, dobrote i nježnosti za svakoga tko k njemu dolazi i kod njega ostaje. Potrebno je pomoći ljudima koji ne žive u zajedništvu s Bogom (nekrštenima) ili koji su se udaljili od stvarnosti života u vjeri jer se čini da smo nekad kao vjernici zatvoreni za komunikaciju te se ponašamo kao ljubomorna braća i sestre, prisvajajući Božju dobrotu samo za sebe. Da! Previše padamo. S naše strane nestalo je pažnje, a Bog je uvijek isti i neizmjereno pažljiv. »Ta on ni svojega Sina nije poštudio, nego ga je za sve nas predao! Kako nam onda s njime neće sve darovati?« (*Rim* 8,32).

Crkva je pozvana u Isusu Kristu kao sakrament »znak i sredstvo najprisnijeg sjedinjenja s Bogom i jedinstva cijeloga ljudskog roda«, da odgovornim i zauzetim prihvaćanjem njegovog poslanja, riječju i djelima svjedoči neizmjernu Božju ljubav prema čovjeku (usp. LG 1). Svjedočanstvom našega istinskog života u vjeri, u duši čovjeka koji je nekršteno živio, rađaju se vjera i obraćenje. Ulazeći u dublju spoznaju otajstva spasenja, želi promijeniti svoj život i nastaviti hod u katekumenatu kako bi primio sakramente kršćanske inicijacije. Čovjek, tako rastući u vjeri, uranja u Otajstvo, prihvaćajući ga s radošću, ne samo kao nešto što mu dolazi izvana, kroz intelektualne poticaje i simbole, već kao stvarnost koja je u njemu i koja preobražava njegovo čitavo biće. Tako s punom raspoloživošću vlastitog srca, iskustvom radosti, s čuđenjem i entuzijazmom, kontemplacijom, molitvom i djelovanjem, čovjek uranja u Otajstvo njegove vječne ljubavi. Bog je pažljiv.

Urednik

Katekumenat – mogućnosti i perspektiva

ZVONKO PAŽIN

John Saul Howson, *Sv. Pavao u tamnici*, 1909.

Katekumenat u počecima Crkve i današnje ustrojstvo

Katekumenat je drevna uredba Crkve po kojoj se oni koji povjeruju u Krista prikladnom poukom i liturgijskim slavljinama pripremaju za primanje sakramenata kršćanske inicijacije – krsta, potvrde i euharistije. Čini se da Novi zavjet na pripravu puno jednostavnije gleda. U Djelima apostolskim (16,24-31) opisano je kako su Pavao i Sila u Filipima bili u tamnici. Dok su oni noću pjevali psalme, nastao je potres, svima su spali okovi a tamničar, koji je u tome vidio Božji znak, dršćući se bacio pred njih i upitao: »Gospodo, što mi je činiti da se spasim?« Oni mu rekoše: »Vjeruj u Gospodina Isusa i spasit ćeš se – ti i dom tvoj!« Onda su njemu i njegovoj obitelji navijestili riječ Gospodnju, te se te iste noći krstio tamničar i svi njegovi. Priprava za krštenje trajala je nekoliko noćnih sati! Ovdje se očito radi o tome da je osnovni preduvjet za krštenje bilo istinsko obraćanje i prihvaćanje Kristova evanđelja. Sama kateheza dolazila je kasnije, kako svjedoči Pavao: »Bdijte, imajući na pameti da sam tri godine bez prestanka noću i danju suze lijevajući urazumljivao svakoga od vas.« (Dj 20,31).

Sličan pristup susrećemo i u spisu *Apostolska predaja* s početka 3. st. Iako tu

katekumenat traje do tri godine, naglasak nije na katehezi, nego na obraćenju. Već pri prvom susretu kandidati su se trebali odreći onoga što se protivi kršćanstvu. Oni koji su izrađivali kipove poganskih božanstava ili koji u vodili javne kuće trebali su s time prestati da bi bili primljeni. Jednako se tražilo od kandidata da ne žive u izvanbračnim vezama. Onda bi slijedila pouka. Na koncu priprave bili su ispitani. O vjerskom znanju? Ne. Veli spis: »Nakon što se izaberu oni koji imaju primiti krštenje, neka se ispita njihov život: jesu li pobožno živjeli u vremenu svog katekumena, poštujući udovice, posjećujući bolesnike, čineći dobra djela? Ako oni koji su ih predstavili posvjedoče da su se tako ponašali, onda neka slušaju Evanđelje.« Kasnije, od 6. st., odraslih katekumena jedva da je bilo, pa su se obredi katekumena i krštenja odraslih prilagođavali za djecu i to u jednom susljednom obredu.

Nakon Drugog vatikanskog sabora obnovljen je katekumenat po stupnjevima u *Redu pristupa odraslih u kršćanstvo* (RPOK). Evo kako je ustrojen. Nakon prvih kateheza upriliči se bogoslužje primanja među katekumene čime za kandidate započinje katekumenat u užem smislu. U tom razdoblju kateheze su prožete prikladnim bogoslužjima. To su: slavlja Božje riječi, mazanje katekumenskim uljem, otkletvene molitve i blagoslovi. Prve nedjelje korizme u obredu izbora ili upisa imena katekumeni postaju izabranici i za njih počinje vrijeme čišćenja i prosvjetljivanja koje uključuje provjere te predaje Vjervanja i Gospodnje molitve, da bi onda u vazmenom bdjenju bili uvedeni u sakramente inicijacije. Nakon toga je cijelo vazmeno vrijeme za njih vrijeme mistagogije.

Katekumenat se na tim načelima u velikoj mjeri danas provodi u misijama. Kako svjedoči vlč. Antun Toni Štefan, katekumenat u Beninu traje tri godine. Prve je godine predkatekumenat, a vode ga katehisti. Kandidati napuštaju poganski način života: idolopoklonstvo, magiju i poligamiju. Na koncu prve godine budu ispitani, jesu li doista odbacili poganstvo i počeli prihvaćati kršćanske zapovijedi. Na početku druge godine postaju katekumeni: primaju križ i još više nastoje živjeti kršćanski. Na početku treće godine ispita ih svećenik i oni tijekom te godine slave predviđene obrede. Sakramente inicijacije slave u obredima vazmenoga bdjenja. Nakon toga cijeli tjedan dolaze na misu u bijelim haljinama. Za te ljude katekumenat i krštenje doista *metanoia* – posvemašnja promjena života.

Što bi trebalo učiniti da katekumenat i u nas potpuno zaživi, kako to traže crkveni dokumenti? Prethodne napomene RPOK-a na katekumenat gledaju kao na dulje razdoblje u kojoj se »pravnicima obogaćuju pastirskim odgojem i vježbaju prikladnom

Red pristupa odraslih u kršćanstvo (RPOK)

Nakon Drugog vatikanskog sabora obnovljen je katekumenat po stupnjevima u Redu pristupa odraslih u kršćanstvo (RPOK).

[...]

Nakon prvih kateheza upriliči se bogoslužje primanja među katekumene čime za kandidate započinje katekumenat u užem smislu. U tom razdoblju kateheze su prožete prikladnim bogoslužjima. To su: slavlja Božje riječi, mazanje katekumenskim uljem, otkletvene molitve i blagoslovi. Prve nedjelje korizme u obredu izbora ili upisa imena katekumeni postaju izabranici i za njih počinje vrijeme čišćenja i prosvjetljivanja koje uključuje provjere te predaje Vjerovanja i Gospodnje molitve, da bi onda u vazmenom bdjenju bili uvedeni u sakramente inicijacije. Nakon toga je cijelo vazmeno vrijeme za njih vrijeme mistagogije.

stegom«, da bi se dovelo do zrelosti ono s čime su započeli taj put. A to se postiže na četiri načina.

- Tu je, prvo, *prikladna kateheza*.
- Drugo, katekumeni se *vježbaju u kršćanskom životu* potpomognuti primjerom i podrškom jamaca, kumova ali i cijele kršćanske zajednice.
- Treće, na tome putu im Crkva pomaže *prikladnim obredima*.
- Četvrto, i sami se katekumeni *uče davati svjedočanstvo* kršćanske vjere i života.

Prikladna kateheza

Koliko bi u nas trebala trajati katehetska priprava? U nas i nekršteni u znatnoj mjeri poznaju osnovne sadržaje kršćanske vjere i morala. Mnogi od njih su imali vjeronauk u osnovnoj i u srednjoj školi. Koliko ih onda vremena valja poučavati? U misijama, gdje su još uvijek veoma prisutne poganske religije, kandidatima je potrebna sveobuhvatna pouka, jer ne poznaju kršćanski nauk. Potrebno im je dulje vrijeme da napuste poganske običaje i da prihvate kršćanski način života. U našim su krajevima drugačija prilike. Naša je kultura u velikoj mjeri ipak kršćanska. Jasno, i u nas valja katekumenima sustavno izložiti kršćansku vjeru. Međutim, za njih je temeljno ipak ono drugo – istinsko obraćenje. Što se tiče duljine priprave, vjerujem da bi za naše prilike bila dovoljna jedna godina. Idealno bi bilo da upis »simpatizera« bude na Duhove, da početkom jeseni postanu katekumeni, Prve nedjelje korizme izabranici, da bi sakramente inicijacije primili u Vazmenom bdjenju, dok bi mistagogija bila do Duhova.

Vježba u kršćanskom životu

RPOK veli da se katekumeni trebaju *vježbati* u kršćanskom životu potpomognuti primjerom i podrškom jamaca i cijele kršćanske zajednice. Taj put, naglašava se, treba biti prijelaz iz staroga načina života. To uključuje promjenu mišljenja i vladanja, što se nužno očituje kako u društvenom, tako i u obiteljskom životu. Nije dovoljno znanje. Veli Jakov: »Ti vjeruješ da je jedan Bog? Dobro činiš! I đavli vjeruju, i dršću.« (Jak 2,19). Po sebi bi bilo dovoljno ono osnovno poznavanje vjere, koje se onda snažno svjedoči životom. To je životni odabir, to je ono temeljno opredjeljenje, to je ono o čemu govori Pavao kada kaže: »Živim, ali ne više ja, nego živi u meni Krist.« (Gal 2,20). Što bi bilo znanje bez srca i bez uvjerenja?

Prikladni obredi

RPOK zatim veli da na putu urastanja u kršćanski način života katekumenima pomaže Crkva prikladnim *obredima*. Dakle, Crkva je ta koja pomaže katekumenima, ne samo voditelji. Ovaj prilično idealan način gledanja pretpostavlja živu župsku zajednicu koja

Alessandro Casolani i Vincenzo Rusticani, *Lazarovo uskrsnuće*, 1575.–1600.

[...] Crkva je ta koja pomaže katekumenima, ne samo voditelji. Ovaj prilično idealan način gledanja pretpostavlja živu župsku zajednicu koja ljubavlju, molitvom i primjerom pomaže katekumenima na njihovu putu.

ljubavlju, molitvom i primjerom pomaže katekumenima na njihovu putu. U kojoj mjeri danas možemo govoriti o živoj župskoj zajednici? Zato se pretpostavlja da u katekumenskom hodu uz voditelje sudjeluje neki broj vjernika koji su na svoj način jamci i pružatelji ljudske i kršćanske potpore, dok katekumenski obredi naglašavaju onu drugu, bitnu dimenziju: na putu obraćenja temeljno je djelovanje Božje milosti.

Bernardino Poccetti,
Krštenje svetog Augustina, 1597.

Svjedočanstvo kršćanske vjere i života katekumena

I prije nego što su pristupili katekumenatu, katekumeni su već doživjeli određeno obraćenje, osjetili su želju da slijede Krista, kako bi rekli u misijama, oni su se već »zaljubili u Isusa«. Sada oni – kao katekumeni – trebaju davati svjedočanstvo svoga izbora i poziva. Po sebi treba biti vidljivo da su počeli slijediti Krista, te da su napustili određeni način života koji se evanđelju protivi.

Snažnija priprava u vremenu čišćenja i prosvjetljivanja

Prve nedjelje korizme katekumeni svečano izjavljuju da želi ući u sakramente inicijacije, a Crkva ih prihvaća. Oni postaju izabranici. U ovome je razdoblju važniji duhovni rast od same kateheze. Zato ih Crkva prati posebnim obredima. To su provjere Treće, Četvrte i Pete korizmene nedjelje koje su prožete otajstvom Kristova susreta sa Samarijankom, ozdravljenjem slijepca od rođenja, te Lazarovim uskrsnućem. Tu su i predaja Vjervanja i Gospodnje molitve.

Katekumenat u našim prilikama

Jasno nam je, dakle, kako je katekumenat zamišljen i kako bi on trebao izgledati. Međutim, kakve je naša stvarnost i kakva je perspektiva u našim okvirima?

Sakramentalizacija

U optičaju je u zadnje vrijeme pojam *sakramentalizacija*. Sakramentalna su slavlja za znatan dio vjernika postala tek društveni običaj, obilježavanje životnih etapa, prigoda za obiteljsko okupljanje i slavlje. Evo ilustracije. Kako možete vidjeti kakav je stvarni uspjeh višegodišnje pripreve za krizmu? Jednostavno. Pogledajte koliko je krizmanika došlo na misu u nedjelju nakon krizme. Čak 20%? Izvrstan rezultat! Ili ipak nije? Evo. Prema jednom istraživanju, 53,3% ispitanika je reklo: »Religiozan sam na svoj način«, dakle, uopće se ne obaziru na nauk Crkve pa ni na Božje zapovijedi. Jesu li stvarno kršćani onih 90% koji se u popisu stanovništva izjašnjavaju takvima? Za dobar dio naših vjernika krštenje, pričest i krizma su tek socijalna konvencija. Kako se u tome ozračju postaviti prema katekumenima? Smijemo li prema njima biti zahtjevniji nego prema redovnim pričesnicima i krizmanicima? Tko može i treba procjenjivati ozbiljnost njihove nakane i obraćenja? Tko to može iskreno i dosljedno posvjedočiti? Nadalje, što reći o župskoj zajednici u koju bi se katekumeni trebali uključivati? Postoji li župsko zajedništvo u velikim gradskim i prigradskim župama? Ono se danas još uvijek može doživjeti samo u manjim filijalama ili u nekim duhovnim pokretima. Kako u redovitom životu sve više zamire obiteljsko, rodbinsko i susjedsko zajedništvo, tako zamire i župsko. Upravo zato je važno da neki članovi župe uz voditelja prate katekumene i uključuju ih u župu.

Nadžupni katekumenat?

Iako u nekim većim župama ili pri nekim samostanima postoji pripreva odraslih na sakramente, redovito je riječ tek o katehetskoj pripravi. Iako RPOK propisuje katekumenski hod te iako su naši su biskupi izdali naputke za katekumenat, on u našim župama nije uređen kao npr. pripreva za prvu pričest. Međutim, budući da se u nas u jednoj župi nađe tek po koji kandidat za krštenje, pribjegava se nadžupnom katekumenatu gdje se katekumeni uvode u kršćanske sakramente – ali ne i u župsku zajednicu.

Perspektiva

Katekumenat je izuzetno važan. On je uvođenje u Kristova otajstva, u Crkvu. Po njemu se Crkva množi. Što bi bilo važnije od toga? A evo, katekumenat nije ušao u naše župske planove. Ustrojili smo školski vjeronauk i župsku katehezu kao i tečaj pripreve za ženidbu. Organizirali smo skrb za bolesnike. A katekumenat? Osim načelnih odredaba, nisu učinjeni konkretniji koraci. U tome smislu nužno je pripremiti katekizam, odnosno materijale za rad s katekumenima, koji bi sadržavali i određene upute za bogoslužja, te sugestije kako ustrojiti ekipu voditelja. Tek tada možemo razmišljati i o župskom katekumenatu, za koji bi pojedini biskupi trebali onda dati jasne odredbe. Naravno da je to moguće. Vele mudri Kinezi: »I put oko svijeta započeo je prvim korakom«.

Kako u redovitom životu sve više zamire obiteljsko, rodbinsko i susjedsko zajedništvo, tako zamire i župsko. Upravo zato je važno da neki članovi župe uz voditelja prate katekumene i uključuju ih u župu.

Uloga župne zajednice u pripravi katekumena

Obnova misijskoga poslanja Crkve

MILAN DANČUO

André Thevet, *Tertulijan*, 1584.

Ranokršćanski pisac Tertulijan krajem 2. stoljeća zapisa je u svome djelu *Apologeticum* da se kršćaninom ne rađa, nego postaje. Biti kršćanin označava životni hod i proces zahvaljujući kojem se uči izgrađivati vlastitu egzistenciju prihvaćajući Isusa Krista i njegovu Radosnu vijest. Postati kršćanin i zatim to ostati podrazumijeva promjenu u potpunosti cijeloga čovjeka i njegova stila života. Iako se radi o osobnome putu, to nije individualna priprava, već se odvija u kontekstu zajednice Kristovih učenika koji čine Crkvu. Kroz povijest kršćanstva taj je put inicijacije imao različite oblike i stupnjeve, a praksa se stoljećima mijenjala. U obnovljenoj teologiji Drugoga vatikanskog koncila kršćanska je zajednica ponovno otkrila važnost katekumenata za odrasle kao drevne prakse prilagođene današnjem vremenu te prati i podupire put svih onih koji privučeni navještajem evanđelja žele suobličiti svoj život s Kristom i postati kršćani. U ovim razmišljanjima kao polazište uzimamo Rimski obrednik, odnosno *Red pristupa odraslih u kršćanstvo* u hrvatskome izdanju (1998.) te dokumente Hrvatske biskupske konferencije *Pristup odraslih u kršćanstvo* (1993.) i *Direktorij za pastoral sakramenata u župnoj zajednici* (2008.).

Katekumenat u župnoj zajednici

Za pristup odraslih u kršćanstvo kroz katekumenat iziskuje se najprije osobno obraćenje. To je djelo Božje milosti koje Crkva prati pripremom za krštenje i katehetskom poukom, uvodi u kršćansko življenje i osobnu molitvu, prati kandidate svojom molitvom i posebnim obrednim slavljima u krugu kršćanske zajednice. Katekumenat na razini župne zajednice treba biti sustavan i organiziran. Važna je uloga zajednice koja je pozvana pratiti kandidate, od molitve za njih do pružanja primjera uzornoga kršćanskoga života i sudjelovanja u slavlju. U kandidatima treba postupno rasti svijest da se uvođenjem u kršćanstvo uvode u konkretnu kršćansku odnosno župnu zajednicu. Katekumenat je hod vjere koji ima vrhunac u primanju sakramenata krštenja, potvrde i euharistije, a pripravnici se time ucjepljuju u otajstvo Krista i Crkve te im je omogućeno da postanu kršćanima. Redovito mjesto kršćanske inicijacije je upravo župna zajednica, ali se zbog pastoralnih razloga priprema može organizirati i na razini dekanata, grada ili regije. Međutim, u takvim situacijama kandidati pristupa u kršćanstvo trebaju uvijek sačuvati vezu sa župnom zajednicom kojoj pripadaju, ali se u nju i aktivno uključiti.

Svaki itinerarij kroz katekumenat ima svoju povijest i vrijeme te pomaže osobni duhovni rast pripravnika, ali je u isto vrijeme prilika za obnovu i »ponovnu inicijaciju« cijeje kršćanske zajednice koja je pozvana prihvatiti u svoje zajedništvo novu braću i sestre. Kršćanska inicijacija predstavlja stoga vrlo važan aspekt života Crkve i nalazi se u temeljima njezinoga pastoralnog djelovanja. Smješta se u važnu perspektivu nove evangelizacije kroz koju se ljude u današnjem svijetu želi potaknuti da spoznaju ljepotu i snagu evanđelja za autentičan kršćanski život. S obzirom na izazove s kojima se Crkva suočava u današnjem trenutku, potreba za obnovom i promicanjem kršćanske inicijacije zadatak je kojega se treba poduzeti s predanošću u poslušnosti djelovanju Duha. Katekumenat se iz toga razloga treba promatrati u odnosu na župnu zajednicu jer se uspostavom sustavne pripreme za odrasle pruža prigoda za obnovu cijeje kršćanske zajednice i omogućuje u Crkvi novi polet misionarskoga pastoralnog djelovanja, a time i obnova društva u cjelini.

Katekumenat odraslih predstavlja model svakog procesa kršćanske inicijacije, a ujedno postaje jedinstvena prilika za obnovu misionarskog poslanja kršćanskih zajednica. Novi članovi znak su uvijek nove svježine evanđelja, ponajprije za župnu zajednicu, ali to mogu biti i za one koji ne vjeruju. Katekumenska priprema ima četiri razdoblja i tri svečana prijelaza, a oni vode razdobljima traženja i dozrijevanja. Prvo razdoblje je početna evangelizacija i *prekatekumenat*, a prvi stupanj je obred »primanja među katekumene«. Drugo razdoblje je *katekumenat*, a drugi stupanj je obred »izbora i upisa imena«. Treće razdoblje je vrijeme *čišćenje*

Katekumenat je hod vjere koji ima vrhunac u primanju sakramenata krštenja, potvrde i euharistije, a pripravnici se time ucjepljuju u otajstvo Krista i Crkve te im je omogućeno da postanu kršćanima. Redovito mjesto kršćanske inicijacije je upravo župna zajednica, ali se zbog pastoralnih razloga priprema može organizirati i na razini dekanata, grada ili regije. Međutim, u takvim situacijama kandidati pristupa u kršćanstvo trebaju uvijek sačuvati vezu sa župnom zajednicom kojoj pripadaju, ali se u nju i aktivno uključiti.

i prosvjetljivanja, a treći stupanj je slavlje sakramenata kršćanske inicijacije. Na kraju, četvrto razdoblje je vrijeme *mistagogije*. Zastajemo kratko na svakome razdoblju i na ulozi i važnosti župne zajednice u katekumenskom hodu.

1. Pretkatekumenat

Katekumenat polazi od iskustva osobnog poziva Boga čovjeku, a Božja inicijativa ovlašćuje Crkvu kao instrument njegove ljubavi da kandidate prihvati i prati na putu inicijacije. Prihvaćanje poziva od strane kandidata stvara odnos sa zajednicom koja ih prati, osvještuje im poziv i njegovo značenje, ali im postupno pomaže da postanu sposobni otvoriti se zajedništvu s Bogom. Zajednica im pomaže uvesti ih u slušanje Riječi, u sakramentalne znakove, ali i u znakove koje Bog daje u životu pojedinca. Početna evangelizacija i pretkatekumenat nemaju određenu strukturu, već se odvijaju u ozračju susreta i prijateljskog primanja. Kandidati se povjeravaju

Juan de Valdés Leal,
Obraćenje i krštenje sv. Augustina, 1673.

skupini odgovornih članova zajednice u kojoj se osim svećenika, kumova i jamača nalaze i katehete, a njihova je zadaća uputiti prvi navještaj Kristova evanđelja. Trajanje se određuje prema okolnostima, može potrajati i kroz duže vremensko razdoblje. U redovitim prilikama prema smjernicama hrvatskih biskupa to razdoblje može trajati primjerice od Duhova do početka mjeseca listopada. Prva evangelizacija je najčešće u obliku razgovora i kandidate uvodi u ozračje vjere, molitvu i kršćanski način razmišljanja. Župa kandidatima treba postati novo prijateljsko okruženje, a župna zajednica »nova obitelj«. U tome razdoblju započinje i sustavna evangelizacija i katehizacija kandidata za sakramente inicijacije. Razdoblje pretkatekumenata završava obredom »primanja među katekumene« koji se prema smjernicama može održati u mjesecu listopadu. Taj se obred slavi u župi, uz sudjelovanje cijele zajednice.

2. Katekumenat

Drugo razdoblje je katekumenat kao vrijeme prve intenzivne i sustavne priprave za sakramente kršćanske inicijacije. Prema pastoralnim prilikama može trajati od početka pastoralne godine u mjesecu listopadu do prve nedjelje

korizme. Drugi stupanj na kraju toga razdoblja je obred »izbora i upisa imena« kojim završava razdoblje katekumenata u užem smislu. Katekumenat je postupno uključivanje u kršćansku zajednicu stoga je bitno da se župna zajednica odgovorno angažira od samog početka kako bi poduprla katekumene, pratitelje i katehete tijekom cijeloga vremena pripreme. Uloga kršćanske zajednice je prenošenje kršćanske vjere kandidatima, pratnja s velikim prijateljstvom i poštovanjem i podrška na putu obraćenja i produblji- vanja. Uloga zajednice je također svjedočenje kršćanskog života u životnoj redovitosti, uvođenje katekumena u župnu stvarnost i vlastito osvješćivanje da u katekumenskom hodu ponovno otkrije i obnovi sakramentalnu milost.

3. Vrijeme čišćenja i prosvjetljivanja

Treće razdoblje je vrijeme čišćenja i prosvjetljivanja koje se vrši redovito u korizmenom vremenu, neposredno prije slavlja sakramenata kršćanske inicijacije. U prisutnosti cijele župne zajednice na euharistijskim slavljinama treće, četvrte i pete korizmene nedjelje vrše se »provjere«. Na petu nedjelju slave se neposredni pripravnici obredi »predaje« vjeroispovijedi (simbola) i Gospodnje molitve. Treći stupanj su slavlja sakramenata kršćanske inicijacije. Tri sakramenta su jedno slavlje koje se slavi u zajedništvu i okupljenosti cijele župne zajednice za vrijeme vazmenoga bdjenja koje je vrhunac cijele liturgijske godine. Župna zajednica koja je istinski uključena u katekumenski hod svojih novih članova sama treba živjeti dinamiku »ponovne inicijacije« i obnoviti milost koju su svi članovi zajednice primili u sakramentima inicijacije. Katekumenat ne smije biti izdvojen u pastoralnom djelovanju, nego se prožima sa svim aktivnostima konkretne župne zajednice. Stoga je od iznimne važnosti da dobije prikladno mjesto unutar osmišljenoga pastoralnog djelovanja. Početno »odvajanje« katekumena mora biti uravnoteženo s postupnim i sve snažnijim uključivanjem župne zajednice koja uz katekumene živi »ponovnu inicijaciju«. Odmjerenom razdvajanjem na taj način postaje dinamika u kojoj se župna zajednica jasnije usmjeruje prema svome misionarskom poslanju i intenzivnijem kršćanskom zajedništvu koji sve članove poziva na autentičniji rast u vjeri.

4. Vrijeme mistagogije

Četvrto razdoblje nakon primanja sakramenata je vrijeme mistagogije koje se u pravilu poklapa s uskršnjim vremenom, a završava svečanim slavljem na svetkovinu Duhova. Novi članovi kršćanske zajednice se nakon primljenih sakramenata otvaraju Božjoj riječi i poticajima Duga Svetoga, a primanje sakramenata im pomaže da još dublje upoznaju Sveto pismo, djelatno sudjeluju u liturgijskim slavljinama, i grade zajedništvo Crkve. Cijela župna zajednica pozvana je sudjelovati u slavljinama sa svojim novim članovima, osobito ako

Katekumenat je postupno uključivanje u kršćansku zajednicu stoga je bitno da se župna zajednica odgovorno angažira od samog početka kako bi poduprla katekumene, pratitelje i katehete tijekom cijeloga vremena pripreme. Uloga kršćanske zajednice je prenošenje kršćanske vjere kandidatima, pratnja s velikim prijateljstvom i poštovanjem i podrška na putu obraćenja i produblji- vanja. Uloga zajednice je također svjedočenje kršćanskog života u životnoj redovitosti, uvođenje katekumena u župnu stvarnost i vlastito osvješćivanje da u katekumenskom hodu ponovno otkrije i obnovi sakramentalnu milost.

Jean Restout, *Duhovi*, 1732.

su ta slavlja organizirana upravo za katekumene ili novokrštenike. Potrebno je da vjernici župne zajednice koja je obogaćena novim članovima iskreno i svjesno pokazuju duh kršćanskog zajedništva te da ih prihvaćaju kao braću i sestre. U vremenu mistagogije novim članovima posebno je važno približiti važnost nedjeljne euharistije. Cilj katekumenata je puno sudjelovanje u euharistijskom slavlju. Stoga je prikladno da se kandidatima već za vrijeme katekumenata pomogne u praćenju i sudjelovanju u misi. Iako tada još ne mogu biti aktivni dionici euharistijskoga slavlja, ne priliči udaljavati ih nakon Službe riječi već ih uvoditi u nju i privikavati na buduće cjelovito sudjelovanje u njoj. Kod mise mogu biti molitelji koji će sa zajednicom vjernika sve više ulaziti u veliko otajstvo vjere i nedjeljnu Božju riječ da bi u razdoblju mistagogije mogli doživjeti puninu radosnog susreta s Kristom.

Zaključne misli

Pastoralno djelovanje koje je ograničeno na održavanje onoga što postoji, uz vođenje uobičajenih katehetskih i liturgijskih aktivnosti koncentriranih na djecu, a zanemarujući ozbiljnu katehezu za odrasle, nije u mogućnosti primjereno odgovoriti na izazove s kojima se Crkva danas suočava. Papa Franjo u apostolskoj pobudnici *Evangelii gaudium* promišlja o »misijskom« pastoralu i potrebi napuštanja lagodnoga pastoralnog kriterija koji se vodi onim »uvijek se tako radilo«. Papa poziva sve pastoralne djelatnike

da budu hrabri i kreativni u zadaći ponovnog promišljanja o ciljevima, strukturama, stilovima i metodama evangelizacije svojih zajednica. Osmišljavanje katekumenata u župnim zajednicama treba se voditi tim načelima kako bi postao istinski hod kandidata koji se pripremaju za ulazak u konkretnu kršćansku zajednicu, ali i da bi sama župna zajednica obnovila primljenu sakramentalnu milost i oživjela svoje misijsko poslanje. Pastoral shvaćen u misijskom ključu nije opterećen nepovezanim prenošenjem mnoštva učenjâ koje se pokušava uporno nametnuti. Kada se prilagodi pastoralni cilj i način pastoralnog djelovanja koji dopire do svih, navještaj se usredotočuje na ono bitno, a poruka koja se prenosi ne gubi na svojoj dubini i istinitosti, već postaje snažnija i uvjerljivija, kako za nove tako i za postojeće vjernike (usp. *Evangelii gaudium*, 33-35.).

LITURGIJSKI KALENDAR

VELJAČA

14 S PEPELNICA

- 15 Č Svagdan: Pnz 30,15-20; Ps 1,1-6; Lk 9,22-25
 16 P Svagdan: Iz 58,1-9a; Ps 51,3-6.18-19; Mt 9,14-15
 17 S Svagdan: Iz 58,9b-14; Ps 86,1-6; Lk 5,27-32

18 N PRVA KORIZMENA NEDJELJA

- 19 P Svagdan: Lev 19,1-2.11-18; Ps 19,8-10.15; Mt 25,31-46
 20 U Svagdan: Iz 55,10-11; Ps 34,4-7.16-19; Mt 6,7-15
 21 S Svagdan: Jon 3,1-10; Ps 51,3-4.12-13.18-19; Lk 11,29-32
 22 Č KATEDRA SV. PETRA, *blagdan*;
 vl.: 1Pt 5,1-4; Ps 23,1-6; Mt 16,13-19

- 23 P Svagdan: Ez 18,21-28; Ps 130,1-8; Mt 5,20-26
 24 S Bogoslužje kvatri (za obraćenje i pokoru);
 iz Prigodnih i zavjetnih čitanja (str. 190.-203.):
 Iz 55,6-9; Ps 51,3-6a; Lk 7,36-50

25 N DRUGA KORIZMENA NEDJELJA

- 26 P Svagdan: Dn 9,4b-10; Ps 79,8-9.11.13; Lk 6,36-38
 27 U Svagdan: Iz 1,10.16-20; Ps 50,8-9.16b-17.21.23;
 Mt 23,1-12
 28 S Svagdan: Jr 18,18-20; Ps 31,5-6.14-16; Mt 20,17-28
 29 Č Svagdan: Jr 17,5-10; Ps 1,1-4.6; Lk 16,19-31

OŽUJAK

- 1 P Svagdan: Post 37,3-4.12-13a.17b-28; Ps 105,16-21;
 Mt 21,33-43.45-46
 2 S Svagdan: Mih 7,14-15.18-20; Ps 103,1-4.9-12;
 Lk 15,1-3.11-32

3 N TREĆA KORIZMENA NEDJELJA

- 4 P Svagdan: 2Kr 5,1-15a; Ps 42,2-3; 43,3-4; Lk 4,24-30
 5 U Svagdan: Dn 3,25.34-43; Ps 25,4-9; Mt 18,21-35
 6 S Svagdan: Pnz 4,1,5-9; Ps 147,12-13.15-16.19-20;
 Mt 5,17-19
 7 Č Svagdan: Jr 7,23-28; Ps 95,1-2.6-9; Lk 11,14-23
 8 P Svagdan: Hoš 14,2-10; Ps 81,7-11.14.17; Mk 12,28b-34
 9 S Svagdan: Hoš 6,1-6; Ps 51,3-4.18-21b; Lk 18,9-14

10 N ČETVRTA KORIZMENA NEDJELJA

- 11 P Svagdan: Iz 65,17-21; Ps 30,2.4.5-6.11-12a.13b; Iv 4,43-54
 12 U Svagdan: Ez 47,1-9.12; Ps 46,2-3.5-6.8-9; Iv 5,1-3a.5-16
 13 S Svagdan: Iz 49,8-15; Ps 145,8-9.13cd-14.17-18; Iv 5,17-30
 14 Č Svagdan: Izl 32,7-14; Ps 106,19-23; Iv 5,31-47
 15 P Svagdan: Mudr 2,1a.12-22; Ps 34,17-21.23;
 Iv 7,1-2.10.25-30
 16 S Svagdan: Jr 11,18-20; Ps 7,2-3.9b-12; Iv 7,40-53
 17 N PETA KORIZMENA NEDJELJA
 18 P Svagdan: Dn 13,1-9.15-18a.19-30.33-62; Ps 23,1-6; Iv 8,1-11
 19 U SVETI JOSIP, *zaručnik Bl. Dj. Marije, svetkovina*:
 2Sam 7,4-5a.12-14a.16; Ps 89,2-5.27.29; Rim 4,13.16-18.22; Mt 1,16.18-21.24a (ili: Lk 2,41-51a)
 20 S Svagdan: Dn 3,14-20.24-25.28; Otpj. pj.: Dn 3,52-56;
 Iv 8,31-42
 21 Č Svagdan: Post 17,3-9; Ps 105,4-9; Iv 8,51-59
 22 P Svagdan: Jr 20,10-13; Ps 18,2-7; Iv 10,31-42
 23 S Svagdan: Ez 37,21-28; Otpj. pj.: Jr 31,10-13; Iv 11,45-56

Pepelnica

14. veljače 2024.

ULAZNA PJESMA

Ti, Gospodine,
ljubiš sva bića, i ne mržiš
ni jedno koje si stvorio.
Blago kažnjavaš prestupnike,
koriš ih i opominješ
za grijehе njihove,
da se ostave zloće,
jer ti si Bog naš.
(Mudr 11,24-25.27)

ZBORNA MOLITVA

Gospodine, započinjemo
korizmu posta, molitve i
bratske ljubavi. Udijeli nam
jakost protiv navala duha
zloće i ustrajnost u dobrim
djelima.
Po Gospodinu.

DAROVNA MOLITVA

Gospodine,
na početku korizme
prinosimo ti ovu žrtvu.
Molimo te da nam djela
pokore i ljubavi ukrote zle
požude te čisti od grijehа
proslavimo muku tvoga Sina.
Po Kristu.

PRIČESNA PJESMA

Onaj što o Zakonu
Gospodnjem misli dan i noć
u svoje vrijeme plod donosi.
(Ps 1,2-3)

POPRIČESNA MOLITVA

Gospodine, primljena
otajstva nek nam pomognu
u korizmenom zalaganju
da naši postovi budu
tebi mili a nama ljekoviti.
Po Kristu.

Prvo čitanje J1 2,12-18

Razderite srca, a ne halje svoje!

Čitanje Knjige proroka Joela

»Sada, govori Gospodin, vratite se k meni svim srcem svojim posteć, plaćuć i kukajuć.« Razderite srca, a ne halje svoje! Vratite se Gospodinu, Bogu svome, jer on je nježnost sama i milosrđe, spor na ljutnju, a bogat dobrotom, on se nad zlom ražali. Tko zna neće li se opet ražaliti, neće li blagoslov ostaviti za sobom! Prinose i ljevanice Gospodinu, Bogu našem! Trubite u trublju na Sionu! Sveti post naredite, oglasite zbor svečani, narod saberite, posvetite zbor. Saberite starce, sakupite djecu, čak i nejač na prsima. Neka ženik iziđe iz svadbene sobe, a nevjesta iz odaje. Između trijema i žrtvenika neka tuže svećenici, sluge Gospodnje. Neka mole: »Smiluj se, Gospodine, svojem narodu! Ne prepusti baštine svoje sramoti, poruzi naroda. Zašto da se kaže među narodima: Gdje im je Bog?« Tad Gospodin, ljubomoran na zemlju svoju, smilova se svom narodu.

Riječ Gospodnja.

Otpjevni psalam Ps 51,3-6a.12-14 i 17

Pripjev: Smiluj se, Gospodine, jer sagriješismo!

Smiluj mi se, Bože, po milosrđu svome,
po velikom smilovanju izbriši moje bezakonje!
Operi me svega od moje krivice,
od grijehа me mojeg očisti!

Bezakonje svoje priznajem,
grijeh je moj svagda preda mnom.
Tebi, samom tebi ja sam zgriješio
i učinio što je zlo pred tobom!

Čisto srce stvori mi, Bože,
i duh postojan obnovi u meni!
Ne odbaci me od lica svojega
i svoga svetog duha ne uzmi od mene!

Vrati mi radost svoga spasenja
i učvrsti me duhom spremnim!
Otvori, Gospodine, usne moje,
i usta će moja navješćivati hvalu tvoju.

Drugo čitanje 2Kor 5,20-6,2

Pomirite se s Bogom... Evo, sad je vrijeme spasa!

Čitanje Druge poslanice svetoga Pavla apostola Korinćanima

Braćo! Kristovi smo poslanici; Bog vas po nama nagovara. Umjesto Krista zaklinjemo: dajte, pomirite se s Bogom! Njega koji ne okusi grijehа Bog za nas grijehom učini da mi budemo pravednost

Gravura predstavlja ženu odjevenu u crno koja simbolizira Pepelnicu i odlazak dviju žena u pokladnim kostimima

Nepoznati autor, Čista srijeda, 1878.

Božja u njemu. Kao suradnici opominjemo vas da ne primite uzalud milosti Božje. Jer on veli: »U vrijeme milosti usliših te i u dan spasa pomogoh ti.« Evo sad je vrijeme milosno, evo sad je vrijeme spasa!

Riječ Gospodnja.

Pjesma prije Evanđelja Mt 4,17

Obratite se, govori Gospodin;
približilo se kraljevstvo Božje.

Evanđelje Mt 6,1-6.16-18

Otac tvoj, koji vidi u skrovitosti, uzvratit će ti.

Čitanje svetog Evanđelja po Mateju

U ono vrijeme: Reče Isus svojim učenicima:

»Pazite da svoje pravednosti ne činite pred ljudima da vas oni vide. Inače nema vam plaće u vašeg Oca koji je na nebesima. Kada dakle dijeliš milostinju, ne trubi pred sobom, kako to po sinagogama i ulicama čine licemjeri da bi ih ljudi hvalili. Zaista, kažem vam, primili su svoju plaću. Ti naprotiv, kada daješ milostinju – neka ti ne zna ljevica što čini desnica, da tvoja milostinja bude u skrovitosti. I Otac tvoj, koji vidi u skrovitosti, uzvratit će ti.

Tako i kad molite, ne budite kao licemjeri. Vole moliti stojeći u sinagogama i na raskršćima ulica da se pokažu ljudima. Zaista, kažem vam, primili su svoju plaću. Ti naprotiv, kad moliš, uđi u svoju sobu, zatvori vrata i pomoli se svomu Ocu koji je u skrovitosti. I Otac tvoj, koji vidi u skrovitosti, uzvratit će ti. I kad postite, ne budite smrknuti kao licemjeri. Izobličuju lica da pokažu ljudima kako poste. Zaista, kažem vam, primili su svoju plaću. Ti naprotiv, kad postiš, pomaži glavu i umij lice da ne zapaze ljudi kako postiš, nego Otac tvoj, koji je u skrovitosti. I Otac tvoj, koji vidi u skrovitosti, uzvratit će ti.«

Riječ Gospodnja.

PRIJEDLOZI ZA PJEVANJE

Ulazna:	427	Ti, Gospodine
Otpjevni psalam:	429	Smiluj mi se, Bože
Kod pepeljenja:	852	Pogledaj, Gospode
ili	456	Prosti, moj Bože
ili	426.4	Izmijenimo se
ili	425	Između trijema i žrtvenika
Prinosna:	442	Bog oprosnik nam darova
Pričesna:	438 ili ŽV 2-2008	Čuj, Stvoritelju milostiv
Završna:	464	Milosti je čas

MOLITVA VJERNIKA

Braćo i sestre, s pouzdanjem se utecimo nebeskom Ocu, moleći ga milost obraćenja i snagu za povratak na put Istine:

1. Crkva danas započinje svoj hod u milosnom vremenu korizme. Daj da ova korizma diljem svijeta urodi mnoštvom dobrih plodova vjere, molimo te.
2. Svoje si svećenike obdario milošću da okupljaju i poučavaju vjerne tvome nauku. Hrabri ih da nas u ovo milosno vrijeme osobito potiču na obraćenje i življenje u Istini, molimo te.
3. Mnogi su ljudi potrebni našega milosrđa i pomoći. Ne daj da nam srca otvrdnu na njihovo siromaštvo, već nas potakni na iskazivanje pomoći i dijeljenje milostinje, molimo te.
4. Pohlepa za obiljem zemaljskih dobara udaljava nas od tebe. Ukloni iz naših srca želju za posjedovanjem i daj nam spoznati milost posta, molimo te.
5. Iskrena nas molitva vodi spoznaji tvoje svemoći. Daj da uvijek budni u molitvi tražimo tvoj glas i odlučno ga slijedimo, molimo te.

Nebeski Oče, svakog nas dana vodiš do spoznaje tvoga prisustva u našem životu. Daj da nam život postane plodonosan vršenjem djela milosti i posta, te nas hrabri u našim nastojanjima da ustrajemo na putu spasenja.

Po Kristu, Gospodinu našem. Amen.

Mrav

»Idi k mravu, lijenčino, promatraj njegove pute i budi mudar.« (Izr 6,6) Korizma nas poziva da postanemo duhovni mravi, da se probudimo iza sna duhovne lijenosti. Jer, ako ne postanemo duhovni mravi, kako nas poučava Gospodin, doći će nam iznenada duhovno »siromaštvo kao skitač«, duhovna »oskudica kao oružanik«. U ovoj homiliji podijelio bih s vama neke mrvice iz Pisma koje sam prikupio, poput mrava.

Dijamant

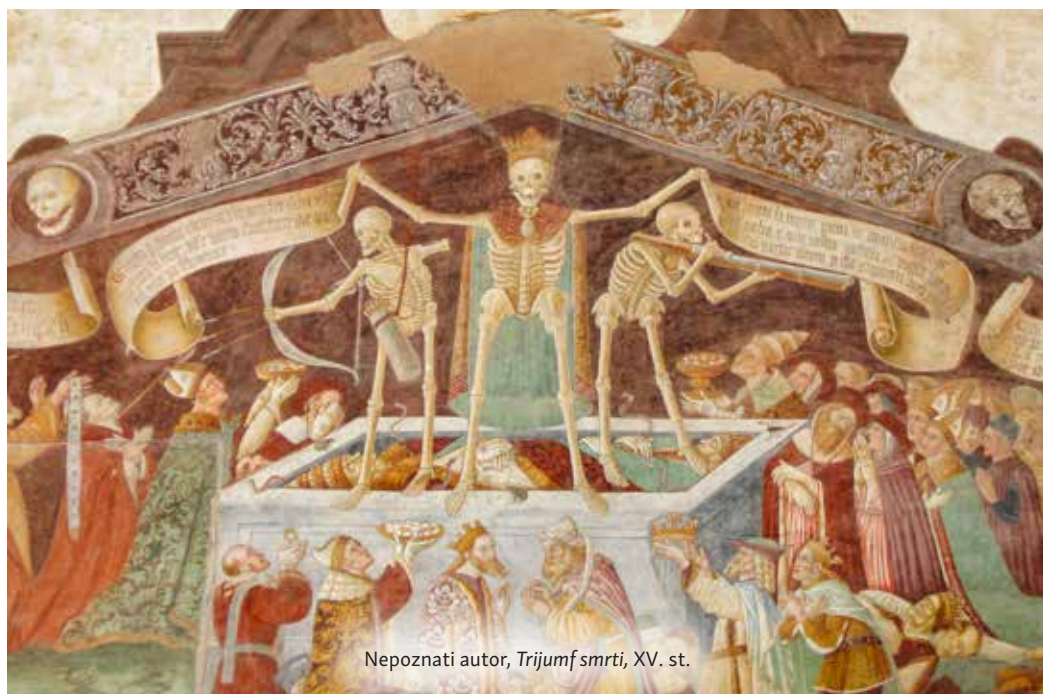
Duhovni mrav trudi se imati takvu molitvu koja će biti i nijema i gluha. Potrebno je tako moliti da u molitvi ne misliš ni na što drugo nego na Boga. Makar se oko tebe rušio svijet, gmizale zmije oko nogu, ljudi ulazili ili izlazili iz crkve. Dakle, nastoj u korizmenom vremenu tako pozorno moliti da u trenutku molitve ne postoji za tebe nitko osim Boga. Jer, ono što netko više ljubi, spram toga je i pozorniji, i što je više pozoran, tim više ljubi. U korizmi budi radije u društvu s Bogom nego s ljudima. Razmisli o tome pa ćeš vidjeti kakva si samo duhovna lijenčina u molitvi.

Duhovni mrav vojnik je. Većinom su kršćani ne-vojnici: ono što vjeruju, lijeno prihvaćaju i ne čine ništa da bi rasli u spoznaji onoga u što vjeruju. Zaboravljaju da ljubav traži spoznaju kako bi više ljubila. A tko više ljubi, tim je snažniji, postaje vojnik koji će se tom većom spoznajom i ljubavlju znati suprotstaviti nevoljama, napastima i progonstvima ovoga svijeta. Stoga, budi duhovni mrav vojnik. U korizmi čitaj Sveto pismo, razmatraj, čitaj duhovno štivo, daj se poučiti teozolozima i duhovnim piscima, »čuvaj i prebiri« u svom srcu. Popni se poput Mojsija na brdo učenja Svetog pisma, povuci se kao Ilija u špilju razmatranja svetih tekstova. Jedino tako ćeš postati duhovni mrav, znat ćeš se boriti za svoje bližnje i ne ćeš se bojati bilo kakve borbe. Studiraj u korizmi!

Duhovni mrav zna da ništa tako ne priječi molitvu i studij kao bijes, ljutnja, a osobito pretrpljena nepravda. A bijes i ljutnja nastaju zbog ovozemaljskih stvarnosti. Bijes i ljutnja pokazuju koliko je u nama ohladila ljubav prema Isusu Kristu. Tko ljubi Krista, prezire sve ovozemaljsko, jer ono nije vrijedno da se zbog njega ljutimo i bjesnimo, i da time, eh da, izgubimo Kristovu ljubav u nama i našu ljubav prema njemu. Zato duhovni mrav pokušava što više nalikovati dijamantu. Spram svih muka, nevolja, prijetnji, otimanja i ljudskih taština ostaje neslomljiv, nepomičan, u svetoj apatiji, jer ne dopušta da ga bilo što udalji od ljubavi. Kao dijamant kliče: »Tko će nas rastaviti od ljubavi Kristove?« Želiš li biti duhovni mrav, budi dijamant. Neka ništa ne slomi Kristovu ljubav u tebi. Štoviše, poput dijamanta, baš tada, ureži u sebe obličje Kristove ljubavi. Budi dijamant i pokušaj u ovoj korizmi ama baš nikoga ne uvrijediti, jer tvoj Dijamant, Isus, na »uvrjedu nije uvrjedom uzvraćao«.

Suhoća

Duhovni mrav ima lagano tijelo, jer samo lagano tijelo daje lagani duh molitve. Stoga, slabi postom svoje tijelo kako bi ojačao svoj molitveni duh. Slabi tijelo, a s tijelom sve ono što je vezano uz tijelo, post osloboda od navezanosti na sve zemaljsko, a time i od bijesa i od ljutnje. Tko posti, nije bijesan, nije ni ljutit. Onemoćao je spram ovozemaljskoga kako bi ojačao spram nebeskoga. Postom se trudi imati suho tijelo. Izbjegavaj zato ne samo pijenje alkohola, nego ne pij prekomjerno ni vode. Da, i mnogo vode čini čovjeka tjelesnim, jakim, moćnim, a demoni stanuju rado u vodenim tijelima (Mt 12,43), jer su to ohola tijela, puna sebe. Posti, osuši svoje tijelo, budi bez alkohola, a vodu pij tek toliko da preživiš. K tomu, osuši katkada i svoju dušu suzama. U očima je moć, moć zavođenja, moć dokazivanja moći. Moćne oči vodene su oči. Potrebno je imati plačne

Nepoznati autor, *Trijumf smrti*, XV. st.

oči u korizmi, izbaciti vodu moći iz njih. Suzama osuši svoje tijelo, ali i svoju dušu. Smekšaj i dušu i tijelo suzama ganuća zbog grijeha i zbog žudnje za Gospodinom. Posti, pij manje vode, plači srcem i tijelom. I vidjet ćeš kako će ti takav post očistiti srce i osjetila.

Osiromašenje

Duhovni mrav bogati se osiromašenjem. Daje velikodušno drugomu da bi velikodušno dao samomu sebi. Kako? Duhovni mrav posti kako bi mogao moliti, ali on daje i milostinju kako bi mogao moliti. Davanje je milostinje osiromašenje. U korizmi se duhovni mrav s velikom nakanom osiromašuje, velikodušno se odriče novca za siromašne, ne daje samo suvišno, nego i ono potrebno. Jer, ako posti bez davanja milostinje, posti za svoj vlastiti džep! A to znači da se nije učinio laganim. I dalje ga pohlepa za ovozemaljskim veže za zemaljsko. Još ne nasljeđuje Isusa koji se, premda bogat, učinio siromašnim. Pohlepa za ovozemaljskim izbija se pohlepom za nebeskim. A znak pohlepe za nebeskim korizmeno je osiromašenje svećenika, redovnika, samostana,

župe, davanje milostinje za siromašne. I tako, baš tako, daješ da daš sebi. Što? Daješ sebi nebo. Osiromašuješ se ovdje da bi se gore obogatio Bogom. Cjenkaj se, trguj s Bogom! Osiromaši se kako bi se obogatio!

Duhovni mrav skriven je đavlu. Đavao ne pozna čovjekovu nutrinu. I što je čovjek više u nutрини, više ostaje nepoznat đavlu. Što je čovjek više izvana, poznatiji je đavlu i više je izložen njegovu utjecaju. Đavao zato proizvodi izvanjsko. On rado stanuje u svemu umjetnom, tehničkom, jer je ono djelo čovjekove moći, a time je čovjek pod utjecajem đavolske moći. Dakle, đavolska je moć u izvanjskom, umjetnom, tehničkom. Čim si u umjetnom i u tehnici, lak si plijen đavlu. Umjetno, tehničko, budi u tebi želju za moću i udaljuje te od Gospodina. Zato se, kao duhovni mrav, kloni tehnike koliko god možeš, ili barem s velikim strahom Božjim pristupaj svemu izvanjskomu, umjetnomu, tehničkomu. Osiromaši se od svega izvanjskog, umjetnog (pa i od umjetnosti), od svega tehničkog. Radije ostani u molitvenoj nutрини ili budi izvana, ali Božjem djelu, u prirodi, u kojoj ćeš čuti njegov glas.

Ivica Raguž

Prva korizmena nedjelja

18. veljače 2024.

ULAZNA PJESMA

Zazvat će me
a ja ću ga uslišiti,
spasit ću ga i proslaviti,
nasitit ću ga danima
mnogim.

(Ps 91,15-16)

ZBORNA MOLITVA

Svemogući Bože,
udijeli da godišnjom
proslavom korizme
napredujemo u spoznaji
Isusa Krista i u životu
slijedimo njegov primjer.
Koji s tobom.

DAROVNA MOLITVA

Gospodine,
prinosimo ti kruh i vino
za žrtvu što je slavimo
na početku korizme.
S tim darovima
uključ i nas u predanje
svoga Sina Isusa Krista.
Koji živi.

PRIČESNA PJESMA

Ne živi čovjek samo o kruhu
nego o svakoj riječi što izlazi
iz Božjih usta.

(Mt 4,4)

POPRIČESNA MOLITVA

Gospodine,
nasitio si nas kruhom s neba.
Njime se vjera hrani, nada
krijepi, ljubav jači.
Nauči nas, molimo te,
gladovati za Isusom Kristom,
kruhom živim i pravim,
i živjeti od svake riječi što
izlazi iz tvojih usta.
Po Kristu.

Prvo čitanje Post 9,8-15*Savez Božji s Noom, izbavljenim od voda potopa.*

Čitanje Knjige Postanka

Ovo reče Bog Noi i njegovim sinovima s njim:

»Evo, sklapam savez svoj s vama

i s vašim potomstvom poslije vas

i sa svim živim stvorovima što su s vama:

s pticama, sa stokom, sa svim zvijerima, sa svime što je s vama
izišlo iz korablje – sa svim živim stvorovima na zemlji.Uspostavljam savez svoj s vama te nikad više vode potopne neće
uništiti živa bića niti će ikad više potop zemlju opustošiti.«I reče Bog: »A ovo znamen je saveza koji stavljam između sebe i
vas i svih živih bića što su s vama za naraštaje do vijeka:

Dugu svoju u oblak stavljam, da znamenom bude saveza

između mene i zemlje. Kad oblake nad zemlju navučem i duga se

u oblaku pokaže, spomenut ću se saveza svoga,

saveza između mene i vas i stvorenja svakoga živog:

potopa više neće biti da uništi svako biće.«

Riječ Gospodnja.

Otpjevni psalam Ps 25,4bc-5ab.6-7bc.8-9**Pripjev:** Sve su staze tvoje, Gospodine, ljubav i istina
za one koji čuvaju Savez tvoj.

Pokaži mi, Gospodine, putove svoje,

nauči me svojim stazama!

Istinom me svojom vodi i pouči me

jer ti si Bog, moj Spasitelj.

Spomeni se, Gospodine, svoje nježnosti

i ljubavi svoje do vijeka.

Spomeni me se po svojoj ljubavi –

radi dobrote svoje, Gospodine!

Gospodin je sama dobrota i pravednost:

grešnike on na put privodi.

On ponizne u pravdi vodi

i uči malene putu svome.

Drugo čitanje 1Pt 3,18-22

Čitanje Prve poslanice svetoga Petra apostola

Ljubljeni: Krist jednom za grijeh umrije,

pravedan za nepravedne, da vas privede k Bogu –

ubijen dođue u tijelu, ali oživljen u duhu.

U njemu otiđe i propovijedati duhovima u tamnici
koji bijahu nekoć nepokorni,

Nepoznati autor, *Iskušavanja Isusa u pustinji*
(detalj na kapitelu), 1175. – 1200.

kad ih ono Božja strpljivost iščekivaše, u vrijeme Noino, dok se gradila korablja u kojoj nekolicina, to jest osam duša, bi spašena vodom.

Njezin protulik, krštenje – ne odlaganje tjelesne nečistoće, nego molitva za dobru savjest upravljena Bogu – i vas sada spasava po uskrsnuću Isusa Krista koji, uzašavši na nebo, jest zdesna Bogu, pošto mu bijahu pokoreni anđeli, vlasti i sile.

Riječ Gospodnja.

Pjesma prije Evanđelja Mt 4,4b

Ne živi čovjek samo o kruhu,
nego o svakoj riječi što izlazi iz Božjih usta.

Evanđelje Mk 1,12-15

Iskušavao ga Sotona, a anđeli mu služahu.

Čitanje svetog Evanđelja po Marku

U ono vrijeme:

Duh nagna Isusa u pustinju.

I bijaše u pustinji četrdeset dana,

gdje ga je iskušavao Sotona;

bijaše sa zvijerima, a anđeli mu služahu.

A pošto Ivan bijaše predan,
otiđe Isus u Galileju.

Propovijedao je evanđelje Božje:

»Ispunilo se vrijeme, približilo se kraljevstvo Božje!

Obratite se i vjerujte evanđelju!«

Riječ Gospodnja.

MOLITVA VJERNIKA

Braćo i sestre, prepustimo vječnome Ocu da nas vodi svojim stazama te tako privede vječnom spasenju. Zamolimo ga iskreno govoreći:

1. Tvoj je Sin u pustinji bio iskušavan, ali nije dozvolio da ga kušnje pobijede. Daruj svojoj Crkvi Duha Svetoga da ju brani od svih kušnji današnjice kako bi ostala vjerna tvome nauku, molimo te.
 2. Svećenike si posvetio da u tvoje ime vjernima otpuštaju grijeha. Daruj im potrebno strpljenje i blagost da mogu dijeliti tvoje milosne darove i obraćati ranjena srca u sakramentu ispovijedi, molimo te.
 3. Diljem svijeta katekumeni se pripremaju za primanje svetih sakramenata. Učvrsti ih u vjeri i daj da spremno svjedoče milost koju su od tebe primili, molimo te.
 4. Ovih smo dana od svete Crkve osobito pozvani na molitvu i vršenje djela pokore i ljubavi. Daj da se spremno odazovemo te tako učvrstimo svoj savez s tobom, molimo te.
 5. Svakodnevna obraćenja usavršuju nas u vjeri i privode spasenju. Našim dragim pokojnima oprostí grijeha te ih uvedi u svoja nebeska prostranstva, molimo te.
- Vječni Oče, daj da, poput tvoga Sina, možemo nadvladati sve kušnje koje nas pritišću i žele odvratiti od tvoga puta. Budi nam blizu i poučavaj nas kako bismo spoznali pravu Istinu te po njoj sveto živjeli za vječnost. Po Kristu, Gospodinu našem. Amen.

PRIJEDLOZI ZA PJEVANJE

Ulazna:	ŽV 2-2012	Zazvat će me
ili	447	Spasi, Kriste, svoje djelo
Otpjevni psalam:	ŽV 2-2009	Sve su staze tvoje, Gospodine
Prinosna:	237	Mir svoj, o Bože
Pričesna:	449	Ne živi čovjek
ili	199 ili 200	O Kruše živi, milosni
Završna:	440	Posveti post naš korizmen

Od ropstva grijeha do slobode sinova Božjih

Evandjelje koje nam na početku korizme nudi današnja liturgija u ovu I. korizmenu nedjelju povezuje ili, još bolje rečeno, spaja u jedno čitanje dva evanđeoska odlomka koja naša izdanja Svetoga pisma, no i biblijski komentari, uglavnom drže odvojenim. To su (A) kušnje u pustinji (*Mk 1,12–13*) kojima naša izdanja završavaju opis Isusovog krštenja (1,9–11) i propovijedanje Ivana Krstitelja (1,2–8), a koji služe kao priprava za Isusovo djelovanje (1,1–13) te (B) početak propovijedanja Isusa Krista (1,13–15) i poziv prvih učenika (1,16–20), nakon kojih slijede i prva čudesna iscjeljenja u Kafarnaumu kojima i započinje Isusovo djelovanje u Galileji (1,13 – 7,23).

Isti taj Sveti Duh koji je u krštenju sišao na Isusa (1,10) i kojim će sam Krist, po Ivanovim riječima, krstiti (1,8) sada ga, doslovno, tjera u pustinju. Drugim riječima, prisiljava ga napustiti mjesto bogojavljenja, mjesto u kojem Isus čuje Očev glas koji mu se obraća s nebesa: »*Ti si Sin moj, Ljubljeni! U tebi mi sva milina*« (1,11) te ga neodoljivom snagom vodi u samoću daleko od ljudi da se ne samo sukobi sa Sotonom, nego da i ostvari svoje sinovstvo kroz ljubav i poslušnost prema Ocu. Za razliku od Mateja i Luke, Marko ne specificira kušnje, no na temelju njegove evanđeoske pripovijesti možemo pretpostaviti da se radi o trajnoj opasnosti anticipirati slavu Sina izbjegavajući pri tome križ Sluge, zbog čega Isus ne samo prijeti nečistim duhovima koji su ga proglašavali Sinom Božjim (usp. *Mk 1,25*) nego i svojim učenicima koji su ga ispovijedili kao Mesiju (usp. *Mk 8,30*), dok Petra koji ga pokušava odvratiti od križa čak naziva sotonom, jer mu »nije na pameti što je Božje, nego što je ljudsko« (*Mk 8,33*).

U pustinji kamo je Sveti Duh doveo Isusa i gdje Sotona stavlja na probu njegovo povjerenje u Boga i spremnost prihvatiti vlastitu misiju te se pokoriti Božjoj volji, Marko jedini zapaža Isusovo zajedništvo sa divljim zvijerima (»bijaše sa zvijerima«, 1,13), dajući Isusovom boravku u pustinji dublji smisao. U mirnom suživotu Isusa i divljih zvijeri u pustinji možemo prepoznati harmoniju koja je vladala između čovjeka i stvorenja na samim počecima stvaranja. Isus je dakle novi Adam koji živi u harmoniji sa stvorenjem prije nego što je grijeh ušao u svijet (usp. *Rim 5,12*) te ostvaruje želju mesijanskog doba u kojem će »vuk prebivati s jagnjetom, ris ležati s kozlicem, tele i lavić zajedno će pašti, a djetešce njih će vodit« (*Iz 11,6*), što istovremeno ukazuje na njegovu pobjedu protiv Sotone, ali i na inauguraciju eshatoloških vremena. Prisutnost anđela potvrđuje Isusov identitet Sina Božjega te ukazuje na život u raj, jer Bog neće dopustiti da njegov Mesija gladuje i umre, nego se brine za sve što je nužno za život. To isto vrijedi za svakog tko će slijediti Isusa na njegovom putu, za svakog krštenika koji prolazi kroz pustinju, gdje nikada neće biti ostavljen sam, jer će mu Bog poslati anđela da ga štiti i čuva.

Korizma koju smo započeli prošle srijede za nas je kao za Isusa pustinja u koju nas Sveti Duh vodi, kako bismo se susreli s Bogom nasamo i ostvarili svoje Božje sinovstvo koje smo primili krštenjem i tako prešli od ropstva grijeha do slobode sinova Božjih. Kao i Isusa, tu nas čekaju kušnje i zamke neprijatelja, ali i pomoć i podrška Duha Svetoga. Pustinja je mjesto susreta s Bogom, mjesto ljubavi i slobode, no također mjesto kušnji i oskudice, mjesto Božje vjernosti i naših sumnji, mjesto uspona i padova. Izrael je u pustinji podlegao

Guglielmo Caccia e Orsola Maddalena Caccia, *Isusu u pustinji služe anđeli*, XVII. st.

kušnjama mrmljajući protiv Boga i njegovog sluge Mojsija, nemajući povjerenja u Božju snagu i providnost te stvarajući sebi idola – zlatno tele, želeći imati Boga po vlastitoj volji. Nasuprot, Isus – sluga Božji – porazio je u pustinji Sotonu oduprijevši mu se i njegovim kušnjama te ga »svezao«, tako da mu može sada »opljeniti kuću« (usp. *Mk* 3,27: Nitko, dakako, ne može u kuću jakoga ući i opljeniti mu pokućstvo ako prije jakoga ne sveže. Tada će mu kuću opljeniti!«, usp. također: *Lk* 11,22) i osloboditi sve koje je Sotona držao svezane sponama grijeha.

Jedna od najvećih kušnji današnjice na tom putu od ropstva do slobode je razočaranje, tj. kada se zlo čini »dobrim« i lako ostvarivim, dok se dobro postiže s teškoćom i često rezultira »lošim« ishodom, pa čak i porazom! No to je skandal križa koji leži u tome što dobro često završava neuspješno i bez učinka. Sotona čini sve moguće kako bi nas odvratilo od Boga, ili prikazujući nam »nedosežnost« njegova nauma i naša ograničenja, ili potkopavajući naše povjerenje u njega, predstavljajući nam ga kao protivnika te predlažući nam lažne prečace

kako bismo izbjegli »nepotreban« napor i muke. Kao ričući lav on obilazi tražeći koga da proždre (usp. *1Pt* 5,8) te vreba kako bi ukrao Riječ posijanu u nama (usp. *Mk* 4,15). Zato treba biti svjestan opasnosti i bdjeti, ali ne i bojati se, jer kušnje su samo znak da se borimo, da smo na pravom putu prema slobodi djece Božje.

Isusova pobjeda u pustinji nad Sotonom pokazuje da je vrijeme sotonine vlasti nad čovjekom završilo i da je nastupilo vrijeme milosti i spasa, jer su Božja vladavina i njegovo kraljevstvo postali djelom naše stvarnosti. Od čovjeka se traži samo jedno: *obratiti se*, to jest okrenuti se Bogu licem, a ne leđima kao predci (usp. *Jer* 7,24) i *vjerovati evanđelju*, to jest svoj život i svakodnevnu egzistenciju graditi na riječi evanđelja (upravo je to i smisao izraza »vjerovati evanđelju«; usp. *Iz* 7,9: »ako se na mene ne oslonite [doslovno: ne povjerujete], održati se nećete«). Samo tako i mi možemo pobijediti kušnje ako se oslonimo na evanđelje i izgradimo svoj život na sigurnom temelju Božje riječi.

Taras Barščevski

Druga korizmena nedjelja

25. veljače 2024.

ULAZNA PJESMA

Moje mi srce govori:
»Traži lice njegovo!«
Da, lice tvoje,
Gospodine, ja tražim.
Ne skrivaj lica svoga
od mene.
(Ps 27,8-9)

ZBORNA MOLITVA

Bože, ti nam zapovijedaš
da slušamo tvoga
ljubljenog Sina.
Krijepi nas svojom riječi
i čisti nam pogled duha,
da se radujemo
s gledanja tvoje slave.
Po Gospodinu.

DAROVNA MOLITVA

Molimo te, Gospodine,
da ova žrtva izbriše
naše krivice, te nam dušu i
tijelo posveti za slavlje
vazmenih blagdana.
Po Kristu.

PRIČESNA PJESMA

Ovo je Sin moj, Ljubljeni!
U njemu mi sva milina.
(Mt 17,5)

POPRIČESNA MOLITVA

Gospodine, primili smo
otajstva proslave tvoga Sina.
Primi našu hvalu što nam
već na zemlji daješ dijela s
nebesnicima.
Po Kristu.

Prvo čitanje Post 22,1-2.9a.10-13.15-18

Žrtva praoca našega Abrahama.

Čitanje Knjige Postanka

U one dane: Bog stavi Abrahama na kušnju.

Zovnu ga: »Abrahame!« On odgovori: »Evo me!« Bog nastavi:
»Uzmi svoga sina, jedinca svoga Izaka koga ljubiš,
i pođi u krajinu Moriju pa ga ondje prinesi kao žrtvu paljenicu
na brdu koje ću ti pokazati.«

I stignu na mjesto o kojemu je Bog govorio.

Ondje Abraham podigne žrtvenik i naslaže drva.

Pruži sad Abraham ruku i uzme nož da zakolje svog sina.

Uto ga zovne s neba anđeo Gospodnji i poviče:

»Abrahame! Abrahame!« »Evo me!« odgovori on.

»Ne spuštaj ruku na dječaka« – reče – »niti mu što čini!

Sad, evo, znam da se Boga bojiš jer nisi uskratio ni svog sina,
jedinca svoga«. Podiže Abraham oči i pogleda, i gle – za njim ovan,
rogovima se zapleo u grmu. Tada Abraham ode, uzme ovna
i prinese ga za žrtvu paljenicu mjesto svog sina.

Anđeo Gospodnji zovne Abrahama s neba drugi put i reče:

»Kunem se samim sobom, izjavljuje Gospodin:

Kad si to učinio i nisi mi uskratio svog jedinca sina,

svoj ću blagoslov na te izliti i učiniti tvoje potomstvo brojnim
poput zvijezda na nebu i pijeska na obali morskoj!

A tvoji će potomci osvajati vrata svojih neprijatelja.

Budući da si poslušao glas moj, svi će se narodi zemlje
blagoslivljati tvojim potomstvom.«

Riječ Gospodnja.

Otpjevni psalam Ps 116,10.15-19

Pripjev: Hodit ću pred Gospodinom u zemlji živih.

Ja vjerujem i kada kažem:

»Nesretan sam veoma.«

Dragocjena je u očima Gospodnjim
smrt pobožnika njegovih.

Gospodine, tvoj sam sluga,

tvoj sluga, sin službenice tvoje:

ti si razriješio okove moje.

Tebi ću prinijeti žrtve zahvalne,
zazvat ću ime Gospodnje.

Izvršit ću Gospodinu zavjete svoje
pred svim pukom njegovim,
u predvorjima doma Gospodnjega,
posred tebe, Jeruzaleme!

Johann Georg Trautmann,
Preobraženje Gospodinovo, 1750. – 1765.

MOLITVA VJERNIKA

Braćo i sestre, kao što je Krist poveo svoje učenike na visoku goru da bi se pred njima preobrazio, zamolimo i mi dobrog Oca da nas povede stazama obraćenja i pravednosti do nebeskih visina svoga prebivališta:

1. Tvoj se Sin preobrazio pred učenicima i time im pokazao svoje božansko poslanje. Daj da tvoja Crkva i u najtežim trenucima ovozemnosti usmjerava svoj pogled na vječnu Istinu, molimo te.
2. Kristovim si učenicima zapovjedio da slušaju tvoga Sina. Daj da ti papa, biskupi i svećenici ostanu vjerni u svim životnim kušnjama te tako i nas primjerom potiču na nasljedovanje tvoga nauka, molimo te.
3. Iz neizmjerne si nam ljubavi darovao život svoga Sina. Osvijesti nam veličinu tog nezasluzenog dara kako bismo naučili u poniznosti biti zahvalni za svako dobro koje nam daruješ, molimo te.
4. Od tebe primamo mnoštvo materijalnih i nematerijalnih darova. Daj da ih ne zadržavamo za sebe i svoju korist, već nesebično dijelimo s potrebitima, molimo te.
5. Svakog smo dana suočeni s prolaznošću ovoga života. Podaj nam misliti na vječnost te živjeti tako da u svakome trenutku možemo stati pred tvoje sveto lice, molimo te.

Vječni Oče, zahvaljujemo ti za svaku uslišanu molitvu i ljubav koju nam nesebično pružaš. Usmjeri nam pogled na sjaj tvoga Sina u vječnome kraljevstvu te daj da mu neprestano težimo i svim se svojim djelima i riječima trsimo u ovome životu zaslužiti vječnost.

Po Kristu, Gospodinu našem. Amen.

Drugo čitanje Rim 8,31b-34

Čitanje Poslanice svetoga Pavla apostola Rimljanima

Braćo! Ako je Bog za nas, tko će protiv nas? Ta on ni svojega Sina nije poštedio, nego ga je za sve nas predao! Kako nam onda s njime neće sve darovati?

Tko će optužiti izabranike Božje? Bog opravdava! Tko će osuditi? Krist Isus umrije, štoviše i uskrsnu, on je i zdesna Bogu – on se baš zauzima za nas!

Riječ Gospodnja.

Pjesma prije Evanđelja usp. Mk 9,7

Iz sjajnog oblaka začu se Očev glas:
Ovo je Sin moj ljubljeni! Slušajte ga!

Evanđelje Mk 9,2-10

Čitanje svetog Evanđelja po Marku

U ono vrijeme: Uze Isus sa sobom Petra, Jakova i Ivana i povede ih na goru visoku, u osamu, same, i preobrazi se pred njima. I haljine mu postadoše sjajne, bijele veoma – nijedan ih bjelilac na zemlji ne bi mogao tako izbijeliti. I ukaza im se Ilija s Mojsijem te razgovarahu s Isusom.

A Petar prihvati i reče Isusu: »Učitelju, dobro nam je ovdje biti! Načinimo tri sjenice: tebi jednu, Mojsiju jednu i Iliji jednu.« Doista nije znao što da kaže jer bijahu prestrašeni.

I pojavi se oblak i zasjeni ih, a iz oblaka se začu glas: »Ovo je Sin moj ljubljeni! Slušajte ga!« I odjednom, obazrevši se uokolo, nikoga uza se ne vidješe doli Isusa sama.

Dok su silazili s gore, naloži im da nikomu ne pripovijedaju što su vidjeli dok Sin Čovječji od mrtvih ne ustane. Oni održaše tu riječ, ali se među sobom pitahu što znači to njegovo »od mrtvih ustati«.

Riječ Gospodnja.

PRIJEDLOZI ZA PJEVANJE

Ulazna:	ŽV 2-2024	Moje mi srce govori
Ili	426.1	Spomeni se, Gospodine
Otpjevni psalam:	X	Hodit ću pred Gospodinom
	ŽV 2-2009	Hodit ću pred Gospodinom
Prinosna:	437	Bog ni svog Sina ne poštedje
Pričesna:	201	O svjetlo duša, Isuse
ili	246	Ovdje je sada
Završna:	462	Bog nam posla
ili	445	O Sunce spasa, Isuse

Po mucu i križu do slave

Na drugu korizmenu nedjelje Crkva razmišlja o Isusovu preobraženju pred trojicom učenika koji su s njim bili na brdu Taboru. Preobraženje se događa nakon prve najave Isusove smrti. Ta je objava muke uronila učenike u duboku krizu, a napose Petra. Službeno je židovstvo tada naučavalo da će Mesija biti slavan i pobjedonosan, pa Petar vrlo snažno reagira na samo spominjanje muke i križa. Osuđenik na smrt na križu nije mogao biti Mesija, dapače, prema Božjem zakonu, moralo bi ga se smatrati »od Boga prokletim« (Pnz 21,22-23). U takvu ozračju iskustvo Isusova preobraženja moglo bi pomoći učenicima da prevladaju traumu križa. Naime, u preobraženju se Isus pojavljuje u slavi te s Mojsijem i Ilijom razgovara o svojoj mucu i smrti. Put do slave dakle prolazi preko križa.

Spoticanje o križ

Sedamdesetih godina, kada je Marko napisao svoje Evanđelje, križ je bio glavna zapreka Židovima da prihvate Isusa kao Mesiju. Kako je moguće da rasset čovjek, koji je umro kao izopćenik, bude veliki Mesija, koga su ljudi stoljećima iščekivali? Križ im je priječio vjeru u Isusa, štoviše govorili su: »Križ je sablazan« (1Kor 1,23).

Kršćanske zajednice nisu umjele jednostavno odgovoriti na kritička pitanja Židova. Jedno od najvećih nastojanja prvih kršćana sastojalo se u tome da pomognu ljudima da shvate kako križ nije ni sablazan ni ludost, nego izraz Božje snage i mudrosti (1Kor 1,22-31). Evanđelist Marko doprinosi ovom nastojanju: uvodeći starozavjetne likove u opis preobraženja, on pokazuje da Isus predstavlja ispunjenje starozavjetnih proročanstava te da je križ put koji vodi u slavu. I nije samo Isusov križ bio kamen spoticanja. Naime, sedamdesetih godina rasplamsao se progon kršćana, koji je pokrenuo Neron, te su mnogi podnijeli mučeničku smrt. To je pitanje i danas

otvoreno, jer i danas mnogi ljudi pate jer su kršćani i jer žive evanđelje. Kako se suočiti s križem?

Stari Zavjet svjedoči za Isusa

Preobraženje je prva epizoda, nakon one o uskrsnuću Jairove kćeri, u kojoj Isus uzima sa sobom samo Petra, Jakova i Ivana. Iza-bire visoku planinu, simbol blizine Bogu; bira samoću, a svoje učenike udaljava od buke i nemira svakodnevice. Ono što učenici trebaju razumjeti jest nešto posve neuobičajeno. Samo prepuštajući se samoći i bliskosti s Bogom, trojica se učenika nalaze u pravom okruženju da budu povedeni na novi odlučujući korak prema razumijevanju otajstva njegove osobe. Ono što se događa u preobraženju nije prvenstveno usmjeren na Isusa, nego na učenike. Nije Isus taj koji mora doživjeti nešto novo, nego oni trebaju napredovati u poznavanju njega. Kao što u događaju uskrsnuća Jairove kćeri njegova moć pobjeđuje smrt i pomiče granice ljudskog iskustva, tako i na Taboru učenici doživljavaju kako Isus nadilazi granice zemaljske stvarnosti. Iza Isusove ljudsko-zemaljske pojave krije se njegova božansko-nadljudska stvarnost. Sjajna bjelina simbolizira božanski svijet, sferu blistave svjetlosti božanskog veličanstva.

Ovdje su ne samo prekoračene granice zemaljske stvarnosti nego, su također prevladane i vremenske granice: uz Isusa se pojavljuju Mojsije i Ilija, dva stožerna lika izraelske svete povijesti, predstavnici Božje brige i borbu za svoj narod. Mojsije je imao ljudima priopćiti izvornu Božju objavu i njegovu volju, a Ilija je poslan da nevjerni narod vrati Bogu. Time što stoje uz Isusa, najveći izraelski posrednici između Boga i Izraela, kojima je jedina zadaća bila pomoći ljudima da žive u savezu s Bogom, pokazuju da su oni Isusovi prethodnici te da Isus treba dovršiti njihovo poslanje. Isuse se dakle ne pojavljuje bez veze s prošlošću, dapače

Peter Paul Rubens, *Preobraženje Gospodinovo*, 1605.

uklapa se u dugu povijest Božje brige za svoj narod i dovodi je do vrhunca.

Isusovo djelovanje dolazi iz spoznaje koju Sin prima od Oca; u osobi Isusa kao Sina Bog se objavljuje kao Otac, a u Isusovim djelima Bog očituje svoju očinsku ljubav. Isus ne poznaje Boga samo na daljinu, kao što ga poznaju Mojsije i Ilija, nego ga poznaje kao Oca. Budući da nitko ne može biti bliži Ocu nego Sin, Isus predstavlja posljednju i konačnu spoznaju Boga. Svojom osobom, svojim djelima i riječima Isus narodu donosi konačnu Božju poruku. Preobraženje predstavlja vrhunac Isusove objave. Poslije preobraženja učenicima se nameće šutnja. Još im treba vremena i moraju sudjelovati u Isusovoj mucij, smrti i uskrsnuću prije nego što mogu razumjeti pravu narav i značenje njegova božanskog sinovstva. Ali tada više neće morati šutjeti, nego će sami morati otvoreno svjedočiti.

Isusov život – naš put

I naš život, kao i Isusov, odvija se između kalvarijskog brda i brda Tabora. Život nije samo svjetlo i radost nego i muka i žalost. Kada usvojimo ovu istinu o životu, lakše ćemo podnijeti njegove križeve. Priča o

Abrahamu osvjetljava današnji evanđeoski odlomak o preobraženju. Sveti Marko stavlja događaj preobraženja između dvaju navještaja muke kako bi učenici shvatili da njegova smrt i uskrsnuće čine jedno jedinstveno otajstvo našeg spasenja. Vrhunac evanđeoskog odlomka, vrhunac priče o preobraženju, jesu Očeve riječi koje su čula trojica učenika: »Ovo je Sin moj, ljubljeni! Slušajte ga!« I mi smo, poput Abrahama i poput Isusa, pozvani slijediti put poslušnosti, ali i sigurnosti koju Bog pruža. Čak i ako se od nas ponekad traži da idemo putem patnje i odricanja, pozvani smo slušati glas Gospodinov i vjerovati u njega, koji ima »riječi života vječnoga«.

Kao sažetak današnje poruke Božje Riječi možemo nekoliko puta tijekom dana u srcu ponoviti stih otpjevnog psalma današnje mise: »Ja vjerujem i kada kažem: 'Nesretan sam veoma.'« Psalmist pjeva o svom potpunom povjerenju u božansku ljubav čak i onda kada nesreća zaklanja obzorje njegova života. Na početku korizme potvrdimo i mi želju da ponizno i ustrajno slijedimo svoj krsni hod u vjeri, pa i onda kada nismo uvijek u stanju razumjeti logiku puta kojim nas Bog vodi.

Danimir Pezer

Treća korizmena nedjelja

3. ožujka 2024.

ULAZNA PJESMA

Kad na vama pokažem svetost svoju, skupit ću vas iz svih zemalja.

Poškropit ću vas vodom čistom i očistit ću vas od svih vaših nečistoća.

I dat ću vam novo srce, govori Gospodin.

(Ez 36,23-26)

ZBORNA MOLITVA

Bože, izvore milosrđa i sve dobrote, odredio si lijek našim grijesima: post, molitvu i djela ljubavi. Priznajemo da smo grešni. Savjest nas optužuje. Molimo te: iskazuj nam uvijek svoje milosrđe. Po Gospodinu.

DAROVNA MOLITVA

Gospodine, po ovoj nam žrtvi oprosti grijeha i pomoz da i mi praštamo svojoj braći. Po Kristu.

PRIČESNA PJESMA

I vrabac sebi log nalazi, i lastavica gnjezdašce, gdje će položiti mlade svoje: a ja žrtvenike tvoje, Gospodine nad Vojskama, Kralju moj i Bože moj! (Ps 84,4-5)

POPRIČESNA MOLITVA

Gospodine, već na zemlji nahranio si nas kruhom s neba i dao nam zalag onoga što još ne vidimo. Smjerno te molimo: što sada u otajstvu slavimo, nek se ostvari u punoj istini. Po Kristu.

Prvo čitanje Izl 20,1-3.7-8.12-17 (kraća verzija)

Zakon bijaše dan po Mojsiju.

Čitanje Knjige Izlaska

U one dane: Bog izgovori sve ove riječi:

»Ja sam Gospodin, Bog tvoj, koji sam te izveo iz zemlje egipatske, iz kuće ropstva. Nemoj imati drugih bogova uz mene.

Ne uzimaj uzalud imena Gospodina, Boga svoga, jer Gospodin ne oprašta onome koji uzalud izgovara ime njegovo.

Sjeti se da svetkuješ dan subotni. Poštuj oca svoga i majku svoju da imadneš dug život na zemlji koju ti daje Gospodin, Bog tvoj.

Ne ubij! Ne učini preljuba! Ne ukradi!

Ne svjedoči lažno na bližnjega svoga!

Ne poželi kuće bližnjega svoga!

Ne poželi žene bližnjega svoga; ni sluge njegova, ni sluškinje njegove,

ni vola njegova, ni magarca njegova, niti išta što je bližnjega tvoga!«

Riječ Gospodnja.

Otpjevni psalam Ps 19,8-11

Pripjev: Gospodine, ti imaš riječi života vječnoga!

Savršen je zakon Gospodnji, dušu krijepi; pouzdano je svjedočanstvo Gospodnje, neuka uči.

Prava je naredba Gospodnja, srce sladi; čista je zapovijed Gospodnja, oči prosvjetljuje.

Neokaljan strah Gospodnji, ostaje svagda; istiniti sudovi Gospodnji, svi jednako pravedni.

Dragocjeniji od zlata, zlata čistoga; slađi od meda, meda samotoka.

Drugo čitanje 1Kor 1,22-25

Propovijedamo Krista raspetoga.

Čitanje Prve poslanice

svetoga Pavla apostola Korinćanima

Braćo! Židovi znake ištu i Grci mudrost traže, a mi propovijedamo Krista raspetoga: Židovima sablazan, poganima ludost, pozvanima pak – i Židovima i Grcima – Krista, Božju snagu i Božju mudrost. Jer lúdo Božje mudrije je od ljudi i slabo Božje jače je od ljudi.

Riječ Gospodnja.

Carl Bloch,
Isus tjera trgovce i mjenjače iz Hrama, 1600.

Pjesma prije Evanđelja Iv 3,16

Bog je tako ljubio svijet
te je dao svoga Sina Jedinorođenca;
tko god u njega vjeruje, ima život vječni.

Evanđelje Iv 2,13-25

Razvalite ovaj hram i ja ću ga u tri dana podići.

Čitanje svetog Evanđelja po Ivanu

Blizu bijaše židovska Pasha. Stoga Isus uzide u Jeruzalem. U Hramu nađe prodavače volova, ovaca i golubova i mjenjače gdje sjede. I načini bič od užeta te ih sve istjera iz Hrama zajedno s ovcama i volovima. Mjenjačima rasu novac i stolove isprevrta, a prodavačima golubova reče: »Nosite to oдавde i ne činite od kuće Oca mojega kuću trgovačku.« Prisjetiše se njegovi učenicima da je pisano: Izjeda me revnost za dom tvoj.

Nato se umiješaju Židovi i upitaju ga: »Koje nam znamenje možeš pokazati da to smiješ činiti?« Odgovori im Isus: »Razvalite ovaj hram i ja ću ga u tri dana podići.« Rekoše mu nato Židovi: »Četrdeset i šest godina gradio se ovaj hram, a ti da ćeš ga u tri dana podići?« No, on je govorio o hramu svoga tijela. Pošto uskrsnu od mrtvih, prisjetiše se njegovi učenicima da je to htio reći te povjervavše Pismu i besjedi koju Isus reče.

Dok je boravio u Jeruzalemu o blagdanu Pashe, mnogi povjervavše u njegovo ime promatrajući znamenja koja je činio. No sam se Isus njima nije povjervavao jer ih je sve dobro poznao i nije trebalo da mu tko daje svjedočanstvo o čovjeku: ta sam je dobro znao što je u čovjeku.

Riječ Gospodnja.

PRIJEDLOZI ZA PJEVANJE

Ulazna:	426.2	Kada na vama pokažem
ili	460	Ja se kajem
Otpjevni psalam:	91 ili XI ili ŽV 3-2006	Gospodine, ti imaš riječi života vječnoga
Prinosna:	442	Bog oprosnik nam darova
Pričesna:	438	Čuj, Stvoritelju milostiv
ili	146	Dušo moja
Završna:	465	Bože, ljubiš

MOLITVA VJERNIKA

Braćo i sestre, živeći u skladu s Božjim zapovijedima, darovanim nama ljudima, pripremamo svoje duše za vječnost, stoga se zahvalna srca utecimo Bogu Ocu te ga zamolimo:

1. Tvoj je Sin ukazao na svetost hrama Božjega. Daj da Crkva s osobitom pažnjom brine za svaki tvoj sveti dom u kojem prebivaš, molimo te.
2. Pastiri svete Crkve brinu o dušama vjernih. Daruj im svoga Duha kako bi nas uvijek mogli primjerom i riječima usmjeravati putem dobra, molimo te.
3. Tvoj je Sin znao da će umrijeti, ali time i spasiti ljude od vječne smrti. Daj da nas njegova žrtva potakne na revno vršenje tvojih zapovijedi i čuvanje hrama duše od grijeha, molimo te.
4. Sveto nas Pismo uči kako su mnogi povjervovali gledajući znamenja koja je Krist činio. Daj da i mi srcem vidimo i povjervujemo u sva čudesa koja činiš za nas, te ti za njih iskazujemo zahvalnost, molimo te.
5. Naši su se dragi pokojnici u ovome životu trudili očuvati hram svoga tijela od grijeha. Iskaži im svoje milosrđe te ih okupi oko svoga nebeskog stola, molimo te.

Bože Oče, izrekli smo ti ove naše prošnje u nadi da ćeš ih uslišiti. Daj da još čvršće prionemo uz tvoje svete zapovijedi, te se puni nade odrekemo svakog zla i živimo za vječnost na koju nas pozivaš. Po Kristu, Gospodinu našem. Amen.

Isus i Hram

Dekalog ili deset zapovijedi koje je Bog objavio na Sinaju temeljni je kodeks biblijskoga moralnoga zakona koji se koristi i danas. U katekizmima te se zapovijedi detaljno tumače, a mnogi vjernici koriste ih kao obrazac za ispit savjesti i pripremu za ispovijed. Obično ih se dijeli na dva dijela, tako da prve tri zapovijedi govore o našem odnosu s Bogom, a ostalih sedam uređuju naš odnos prema bližnjemu. Uz to, spominje su u Dekalogu i nebo i zemlja i vode i more i sva Božjih stvorenja, tako da možemo reći kako Dekalog zahvaća sve čovjekove odnose i sva područja ljudskoga života, a svemu je temelj čovjekovo štovanje Boga.

Kuća kao primarno mjesto štovanja Boga

Budući da evanđelje današnje treće korizmene nedjelje govori o Isusovu izgonu trgovaca iz hrama, zanimljivo je u tom kontekstu zapaziti da ni jedna od deset zapovijedi ne spominje ni hram ni hramsko bogoslužje, niti ikakvu uputu o tome kako se u hramu treba ponašati. Prve tri zapovijedi Dekaloga koje govore o našem odnosu s Bogom sadrže propise koji se odnose na iskazivanje štovanja Bogu, ali se ono ne smješta ni u kakav hram ili neki Bogu posvećeni posebni prostor.

U sklopu prve zapovijedi Dekaloga zabranjuje se pravljenje likova bilo čega što je na nebu, na zemlji ili u vodama pod zemljom, da bi im se klanjalo i služilo, što podrazumijeva da se takvo štovanje, bez obzira gdje, treba iskazivati samo jedinomu i pravomu Bogu.

Druga zapovijed, pod prijetnjom najoštrije kazne, zabranjuje izgovaranje Božjeg imena uzalud, što na afirmativan način možemo prevesti kao zapovijed o poštivanju svetosti Božjega imena, upravo onako kako je Isus poučio svoje učenike moliti riječima *Oče naš, koji jesi na nebesima, sveti se ime tvoje...*

Treća zapovijed govori o subotnjem počinku, pri čemu se u prvi plan stavlja posvećeno vrijeme, a ne prostor. A kada se ipak govori o mjestu svetkovanja subote, onda to nije nikakav hram, nego prostor *unutar vrata*, to jest kuća i obitelj u kojoj se svatko, uključujući i došljaka, osjeća doma.

Nismo zaboravili da je u Knjizi Izlaska Bog zapovjedio da se napravi Šator sastanka, u kojem će prebivati njegova Slava, i da će se kasnije s istim ciljem u Jeruzalemu sagraditi hram, ali u Dekalogu o tome nema ni riječi. Ipak, u zapovijedima Dekaloga koje govore o štovanju Boga postoje dodirne točke sa svetim prostorom kao što je to Bogu posvećen hram. To osobito vrijedi za zapovijed o suboti kao svetom vremenu koje se prije svega provodi u kućnom i obiteljskom ambijentu. Važno je uočiti da je ta zapovijed formulirana tako što je upućena ocu obitelji. On se treba pobrinuti da njegovi ukućani, njegova živina i njegovi gosti mogu prikladno proslaviti dan koji je Bog blagoslovio i posvetio još od stvaranja svijeta.

Hram je kuća Isusova Oca

Povežemo li to s današnjim evanđeljem vidimo kako Isus koji je o blagdanu Pashe došao u Jeruzalem, naziva jeruzalemski hram kućom svoga Oca. U ovom slučaju, on to čini u jednom napetom kontekstu jer je u kući svoga Oca zatekao trgovce koji su, u skladu sa svojim interesima, napravili od nje kuću trgovačku. Kuća Isusova Oca jest kuća, za koju Pismo kaže da će se zvati »dom molitve za sve narode« (*Iz 56,7; Mk 11,17*). To je kuća u kojoj se svi narodi trebaju okupiti kao jedna obitelj, a u njoj, umjesto molitve zajedničkom nebeskom Ocu, zavladao trgovanje.

Treba ipak reći da trgovci u hramu nisu prodavali bilo što. Volovi, ovce i golubovi prodavali su se u svrhu hramskoga žrtvenoga bogoslužja. Pogotovo je ljudima koji su u Jeruzalem dolazili izdaleka bilo veoma

Giovanni Antonio Fumiani, *Isus tjera trgovce iz hrama*, 1678.

zgodno da tu mogu kupiti žrtvene životinje, umjesto da ih dovode od kuće. Putem su životinje mogle nastradati ili se obredno onečistiti, pa bi tako postale neprikladne za hramsku žrtvu. Mjenjači novca također su imali svoje mjesto u hramu, jer su se životinje namijenjene za žrtvovanje smjele kupiti samo čistim hramskim šekelom. Gledajući tako, možemo reći da su se trgovci i mjenjači nalazili u hramu sasvim opravdano i bili na usluzi ljudima.

Međutim, postoji jedna izreka u Knjizi Sirahovoj koja glasi: »Kolac se zabija između dva kamena, a grijeh se utiskuje između kupnje i prodaje.« (Sir 27,2). Ne treba naglašavati da te opasnosti nipošto nije lišena ni kupnja i prodaja svetih stvari. Štoviše, grijeh koji se utisne u takvu kupoprodaju, još je veći, strašniji, i pogubniji. Kada Božji hram, gdje se ljudi trebaju od grijeha čistiti, postane mjesto gdje se ljudi grijehom onečišćuju, to je jednako uzaludnom izgovaranju imena Božjega, koje ne može ostati nekažnjeno. Stoga Isus nije mogao dopustiti da se takvo što događa u kući njegova Oca. Bičem koji je sam napravio istjerao je trgovce iz hrama. Reagirao je odlučno i oštro, što su njegovi učenici prepoznali kao revnost za Božji dom, dok su

ostali Židovi tražili da im pokaže znamenje po kojem to može činiti.

Bez Isusova uskrsnuća ne razumijemo što je hram

Isus svoje sugovornike Židove nije ostavio bez odgovora, ali bio je to odgovor koji oni u tom trenutku nisu mogli ispravno razumjeti. Rekao im je »Razvalite ovaj hram, i ja ću ga u tri dana podići.« Oni nisu mogli razumjeti da Isus govori na jednoj posve drugoj razini. On više nije govorio o kamenoj hramskoj građevini, koja će biti razvaljena i više se neće podići, nego o hramu svoga tijela koje će treći dan nakon muke i smrti ustati iz groba. To što Židovi to nisu razumjeli nije ništa čudno, jer u tom trenutku Isusove riječi o razrušenom hramu koji će on podići u tri dana nisu mogli razumjeti ni njegovi učenici. Tek nakon njegova uskrsnuća shvatili su da je zidani hram iz kojega je istjerao trgovce, samo slika njegova tijela koje je pravi hram prebivališta Božjega među ljudima. Tako su pokazali da vjera u uskrsnuće nije nešto do čega se dolazi išteći znake kao Židovi ili tražeći mudrost kao Grci (usp. 1Kor 1,22), nego je vjera u Isusovo uskrsnuće svjetlo u kojem tek možemo razumjeti i svako slovo Pisma i svako Isusovo djelo i riječ.

Domagoj Runje

Četvrta korizmena nedjelja

10. ožujka 2024.

ULAZNA PJESMA

Veseli se Jeruzaleme!
Kličite zbog njega svi
koji ga ljubite! Radujte se,
radujte s njime, svi koji ste
nad njim tugovali!
Nadojite se i nasitite na
dojkama utjehe njegove.
(Usp: Iz 66,10-11)

ZBORNA MOLITVA

Bože, ti si nas sa sobom
pomirio po Riječi svojoj,
Isusu Kristu. Pomozi nam
da odanošću i živom vjerom
idemo u susret skorim
vazmenim blagdanima.
Po Gospodinu.

DAROVNA MOLITVA

Gospodine, s radošću ti
prinosimo ovu žrtvu, koja
nam daje lijek protiv smrti.
Molimo te da je s vjerom
slavimo i dostojno prika-
žemo za spas svijeta.
Po Kristu.

PRIČESNA PJESMA

Jeruzaleme, grade čvrsto
sazdani i kao u jedno saliveni!
Onamo uzlaze plemena,
plemena Gospodnja, da slave
ime Gospodnje.

POPRIČESNA MOLITVA

Bože, ti prosvjetljuješ
svakog čovjeka koji dolazi
na ovaj svijet; molimo te,
izliječi nam sljepoću srca
da spoznamo što je pravo i
tebe iskreno ljubimo.
Po Kristu.

Prvo čitanje 2Ljet 36,14-16.19-23

Čitanje Druge knjige Ljetopisa

U one dane: Svi su svećenički poglavari i narod gomilali nevjeru na nevjeru slijedeći gnusna djela krivobožackih naroda, oskvrnjujući dom Gospodnji, posvećen u Jeruzalemu. Gospodin, Bog njihovih otaca, slao je k njima zarana svoje glasnike, slao ih svejednako, jer mu bijaše žao svojega naroda i svojega prebivališta. Ali su se oni rugali Božjim glasnicima, prezirući njegove riječi i podsmjehujući se njegovim prorocima, dok se nije podigla Gospodnja jarost na njegov narod te više nije bilo lijeka. Spalili su Božji dom, oborili jeruzalemski zid i sve utvrde njegove vatrom spalili. One što izbje-goše maču odvede Nabukodonozor u Babilon u sužanjstvo. Postali su robovi njemu i njegovim sinovima, dokle nije nastalo perzijsko kraljevstvo. Da bi se ispunila riječ koju Gospodin reče na Jeremijina usta: »Dokle se zemlja ne oduži svojim subotama, počivat će za sve vrijeme u pustoši dok se ne ispuni sedamdeset godina.« Ali prve godine perzijskoga kralja Kira, da bi se ispunila riječ Gospodinova objavljena na Jeremijina usta, podiže Gospodin duh perzijskoga kralja Kira te on oglasi po svemu svojem kraljevstvu usmeno i pismeno: »Ovakoo veli perzijski kralj Kir: 'Sva zemaljska kraljevstva dade mi Gospodin, Bog nebeski. On mi naloži da mu sagradim dom u Jeruzalemu, u Judeji. Tko je god među vama od svega njegova naroda, Bog njegov bio s njim, pa neka ide onamo!'«

Riječ Gospodnja.

Otpjevni psalam Ps 137,1-6

Pripjev: Nek mi se jezik za nepce priljepi
ako spomen tvoj smetnem ja ikada.

Na obali rijeka babilonskih
sjeđasmo i plakasmo
spominjući se Siona;
o vrbe naokolo
harfe svoje bijasmo povješali.

I tada porobljivači naši
zaiskaše od nas da pjevamo,
mučitelji naši – da se veselimo:
»Pjevajte nam pjesmu sionsku!«

Kako da pjesmu Gospodnju pjevamo
u zemlji tuđinskoj!
Nek se osuši desnica moja,
Jeruzaleme, ako tebe zaboravim!

Drugo čitanje Ef 2,4-10

Čitanje Poslanice svetoga Pavla apostola Efežanima

Braćo: Bog, bogat milosrđem, zbog velike ljubavi kojom nas
uzljubi, nas koji bijasmo mrtvi zbog prijestupa, oživi zajedno s

MOLITVA VJERNIKA

Braća i sestre, uputimo svoje iskrene prošnje nebeskom Ocu koji ne želi da nas grijesi odvoje od njegove ljubavi, već nas želi izbaviti tame grijeha i privesti svojoj svjetlosti:

1. Život je tvoga Sina svjetlo koje nas privodi spasenju. Daj da Crkva svima, koji lutaju tamom ovoga svijeta, ukazuje na Kristovo svjetlo, molimo te.
2. Svoju nam milost iskazuješ u daru svećenikâ da nas vode i poučavaju u vjeri. Osnaži ih i ispuni svojim Duhom da mogu radosno vršiti svoju svetu službu, molimo te.
3. Stvorio si nas da ovim svijetom proносimo svjetlost, vršeći dobra djela. Daj da sva naša djela budu pravedna i obiluju ljubavlju prema bližnjima, molimo te.
4. Nikada nas ne zaboravljaš i neprestano se trudiš vratiti nas na pravi put. Daj da se ne oglašujemo pozivu na obraćenje i tako se vratimo na put pravednosti, molimo te.
5. Naši su dragi pokojni živjeli trudeći se steći vječni život. Zbog njihova ih truda nagradi mjestom u svome vječnome kraljevstvu, molimo te.

Oče nebeski, često se u svojoj ograničenosti opiremo dobru na koje nas pozivaš i za koje si nas stvorio. Daj da nas ova korizma promijeni da uvidimo grešnost ovozemaljskih odluka i pogrešnih puteva, te ih se spremno odrekemo i svjetlošću tvoga Sina krenemo putem spasenja. Po Kristu, Gospodinu našem. Amen.

Kristom – milošću ste spašeni! – te nas zajedno s njim uskrisi i posadi na nebesima u Kristu Isusu: da u dobrohotnosti prema nama u Kristu Isusu pokaže budućim vjekovima preobilno bogatstvo milosti svoje. Ta milošću ste spašeni po vjeri! I to ne po sebi! Božji je to dar! Ne po djelima, da se ne bi tko hvastao. Njegovo smo djelo, stvoreni u Kristu Isusu za dobra djela, koja Bog unaprijed pripravi da u njima živimo.

Riječ Gospodnja.

Pjesma prije Evandjelja Iv 3,16

Bog je tako ljubio svijet
te je dao svoga Sina Jedinorođenca;
tko god u njega vjeruje, ima život vječni.

Evandjelje Iv 3,14-21

Čitanje svetog Evandjelja po Ivanu

U ono vrijeme: Reče Isus Nikodemu: »Kao što je Mojzije podigao zmiju u pustinji, tako ima biti podignut Sin Čovječji da svaki koji vjeruje u njemu ima život vječni.

Uistinu, Bog je tako ljubio svijet te je dao svoga Sina Jedinorođenca da nijedan koji u njega vjeruje ne propadne, nego da ima život vječni. Ta Bog nije poslao Sina na svijet da sudi svijetu, nego da se svijet spasi po njemu. Tko vjeruje u njega, ne osuđuje se; a tko ne vjeruje, već je osuđen što nije vjerovao u ime jedinorođenoga Sina Božjega. A ovo je taj sud: Svjetlost je došla na svijet, ali ljudi su više ljubili tamu nego svjetlost jer djela im bijahu zla. Uistinu, tko god čini zlo, mrzi svjetlost i ne dolazi k svjetlosti da se ne razotkriju djela njegova; a tko čini istinu, dolazi k svjetlosti nek bude bjelodano da su djela njegova u Bogu učinjena.«

Riječ Gospodnja.

PRIJEDLOZI ZA PJEVANJE

Ulazna:	463	Sretnih li vas
ili	260	O da bude radost
Otpjevni psalam:	ŽV 3-2006	Nek mi se jezik
Prinosna:	427	Ti, Gospodine
Pričesna:	135.3	Bog je tako ljubio svijet
ili	141	Daj mir, Gospodine
Završna:	464	Milosti je čas

Korizma – vrijeme razlučivanja

Niz korizmenih nedjelja u liturgiji Crkve vjerniku, između ostalog, pomaže dublje ulaziti u značenje otajstva Kristove, ali i vlastitih patnji. No, nije samo patnja tema korizmenog razlučivanja. Nužno je uvidjeti važnost razlučivanja njezinih uzroka. Današnja čitanja u tome smislu pomažu uvidjeti neke od njih. Dok za tolike patnje tijekom života osoba nije sama direktno odgovorna, za tolike druge uzroci se često nalaze upravo u slobodnoj volji i životnim izborima svakoga od nas. Takvo stanje stvari biblijska povijest potvrđuje od davnih dana. Važno je stoga razlučivati istinske uzročnike patnje i znati prepoznati i prihvatiti i vlastitu odgovornost u njima. Vrlo je lako u tome pogledu upasti u stupicu svaljivanja krivnje za vlastitu bol samo na nekoga drugog ili na nešto drugo. Istinsko korizmeno razlučivanje želi nam pomoći u dubljem poznavanju sebe i svih onih prilika u kojima smo sami odgovorni za vlastitu, ali i za patnju koju prouzrokuje drugima.

Preispitivanje ponašanja i njegovih posljedica kao preduvjet obnove

Druga knjiga Ljetopisa u odlomku izdvojenom kao današnje prvo čitanje uočava strahotu posljedica ljudskog ponašanja. Riječ je o ponašanju naroda, ali i njegovih religijskih poglavara. Iako su mu dobro poznate božanske staze, narod izabire neke druge putove, slijedeći izbore koji nisu u skladu s Božjim planom. Događa se to i na osobnoj i na zajedničarskoj razini. Plod takvog ponašanja biblijski pisac vidi u propasti i sužanjstvu – događaju koji će u prvome tisućljeću pr. Krista biti jednom od najvećih tragedija naroda. Trauma toga događaja duboko će se upisati u kolektivnu svijest naroda. Psalm 137 u tome pogledu dodatno ističe dubinu jada naroda koji za vlastitom zemljom plače u tuđini. Riječi

psalma u isto vrijeme očito odaju i namjeru preispitivanja ponašanja naroda i njegovih posljedica.

Ipak, posljedice na kraju mogu biti i pozitivne ukoliko narod promijeni način vlastitog življenja i odnosa prema Bogu i bližnjima. Drugim riječima, uvijek kada se osoba i zajednica istinski okrenu Bogu i življenju ideala koji vode k njemu, život se obnavlja i unaprjeđuje. Tragični trenutci ponekad su jedini način da i osoba i zajednica uvide dubinu vlastitih zastranjenja. No, ti trenutci za Boga nisu ni problem ni kraj. Ukoliko osoba želi surađivati s njim, Bog će je uvijek voditi dalje od njezinih boli i patnji prema novim horizontima sretnijeg života.

Otvorenost milosti preduvjet je promjene

Ulomak iz poslanice Efežanima koji kao drugo čitanje ističe današnja liturgija na malo drugačiji način potvrđuje već uočene postavke o posljedicama ljudskom ponašanju. Pisac ove poslanice u duhovnoj smrti prepoznaje mogući krajnji ishod ljudskih prijestupa, ali pritom sve stavlja u kontekst govora o prvenstvu milosti. Kada god se čovjek otvara milosti Božjoj i surađuje s njom ne samo da ostaje na putu spasenja, već postaje dionik iskustva neizmjernog bogatstva milosti. Upravo tome treba usmjeriti i sve korizmene napore; svi oni u konačnici smjeraju iskustvu ostvarenog i osmišljenog života u ozračju neizmjernog Božjeg duhovnog bogatstva.

Razotkrivanje kao poziv na sazrijevanje

Vrhunac današnje poruke treba prepoznati u odlomku Ivanova evanđelja koji u svome prvome dijelu Krista uzdignutog na križ ističe kao znak i mjeru razlučivanja svega života i to u vidu ljudskoga spasenja. Razotkrivanje ljudskog ponašanja u odnosu prema Bogu i bližnjima u konačnici je

Matthias Stom, *Isus i Nikodem*, 1640. – 1650.

cjelovito ostvarivo pod prizmom Kristove svjetlosti. Budući da Isus dolazi u vidu spasenja, to je razotkrivanje poziv ljudima na duhovno i moralno sazrijevanje. Nakana je Kristova u konačnici samo jedna: spasenje čovjeka i svijeta. Upravo je zato važno Krista u vlastitome životu prepoznati i kao kriterij i mjerilo razlučivanja sebe i svih svojih postupaka budući da je tek u svjetlu Krista moguće istinski prepoznavati puteve dobra i ljubavi.

U kontekstu naznačene poruke Korizmu je važno prepoznati kao vrijeme koje pomaže uočavanju važnosti djela dobrote i svjetlosti. U vjerskome životu nije dovoljno tek razotkrivanje onoga što je loše; to je tek

prvi korak. Istinska Korizma znači započinjanje nečega novoga; započinjanje novih napora oko ostvarivanja dobra. Činiti djela u skladu s božanskom svjetlošću zapravo znači činiti djela Kristova. Korizma je poseban poziv usklađivanja vlastitoga života s Kristovim. Razlučivanje vlastita života u svjetlu Kristova Otajstva osobu usmjeruje prema uvijek novim oblicima i modelima ponašanja sličnima onima koje je Isus prakticirao. U tome bi pogledu Korizmu trebalo iskoristiti ne samo u vidu preispitivanja pogrešaka, već u prvome redu u vidu usklađivanja vlastitog načina življenja s Isusovim.

Nikola Vranješ

Peta korizmena nedjelja

17. ožujka 2024.

ULAZNA PJESMA

Dosudi mi pravo, i povedi parbu moju protiv čeljadi bezbožne, izbavi me od čovjeka prijevarna i opaka, jer ti si, Bože, zaklon moj!
(Ps 43,1-2)

ZBORNA MOLITVA

Gospodine, Bože naš, tvoj se Sin iz ljubavi za svijet predao u smrt. Daj da i mi tvojom pomoću odvažno stupamo putem njegove ljubavi. Po Gospodinu.

DAROVNA MOLITVA

Svemogućí Bože, usliši nam prošnje. Ti si nas obasjao svjetlom kršćanske vjere: djelovanjem ove žrtve očisti nas od grijeha. Po Kristu.

PRIČESNA PJESMA

Zaista, zaista kažem vam: ako pšenično zrno, pavši na zemlju, ne umre, ostaje samo; ako li umre, donosi obilat rod.
(Iv 12,24-25)

POPRIČESNA MOLITVA

Svemogućí Bože, pričestili smo se tijelom i krvlju tvoga Sina. Molimo te da uvijek ostanemo njegoví udovi. Po Kristu.

Prvo čitanje Jr 31,31-34

Sklopit ću novi savez i grijeha se više neću spominjati.

Čitanje Knjige proroka Jeremije

»Evo dolaze dani – govori Gospodin – kad ću s domom Izraelovim i s domom Judinim sklopiti novi savez. Ne savez kakav sam sklopio s ocima njihovim u dan kad ih uzeh za ruku da ih izvedem iz zemlje egipatske, savez što ga oni razvrgoše premda sam ja gospodar njihov – govori Gospodin. Nego, ovo je savez što ću ga sklopiti s domom Izraelovim poslije onih dana – govori Gospodin: Zakon ću svoj staviti u dušu njihovu i upisati ga u njihovo srce. I bit ću Bog njihov, a oni narod moj. I neće više učiti drug druga ni brat brata govoreći: 'Spoznajte Gospodina!' jer svi će me poznavati, i malo i veliko – govori Gospodin – jer ću oprostiti bezakonje njihovo i grijeha se njihovih neću više spominjati.«

Riječ Gospodnja.

Otpjevni psalam Ps 51,3-4.12-15

Pripjev: Čisto srce stvori mi, Bože!

Smiluj mi se, Bože, po milosrđu svome,
po velikom smilovanju izbriši moje bezakonje!
Operi me svega od moje krivice,
od grijeha me mojeg očisti!

Čisto srce stvori mi, Bože,
i duh postojan obnovi u meni!
Ne odbaci me od lica svojega
i svoga svetog duha ne uzmi od mene!

Vrati mi radost svoga spasenja
i učvrsti me duhom spremnim!
Učit ću bezakonike tvojim stazama,
i grešnici tebi će se obraćati.

Drugo čitanje Heb 5,7-9

Naviknu slušati, te posta začetnik vječnoga spasenja.

Čitanje poslanice Hebrejima

Bračo: Krist je u dane svoga zemaljskog života sa silnim vapajem i suzama prikazivao molitve i prošnje Onomu koji ga je mogao spasiti od smrti. I bî uslišan zbog svoje predanosti: premda je Sin, iz onoga što prepatis naviknu slušati i, postigavši savršenstvo, posta svima koji ga slušaju začetnik vječnoga spasenja.

Riječ Gospodnja.

Leon Bonnat,
Isusovo raspeće, 1874.

MOLITVA VJERNIKA

Braćo i sestre, ostavimo iza sebe svaku ljudsku veličinu i egocentričnost, te se skrušena srca obratimo vječnome Bogu Ocu moleći ga da usliši naše iskrene molitve:

1. Spasenje svijeta plod je Kristove poslušnosti tebi. Daruj svojoj Crkvi Duha Svetoga da živi i djeluje u skladu s tvojim naukom i u svemu ti bude poslušna, molimo te.
2. Mnogi su muškarci i žene pošli za tobom u sveto svećeničko i redovničko zvanje. Obdari ih potrebnim milostima da ti mogu nepodijeljena srca radosno služiti, molimo te.
3. Tvoj nas Sin uči da je potrebno osluš- kivati tvoj glas. Podaj nam, u sveopćoj buci ovoga svijeta, da se možemo sklo- niti u tišinu duše i čuti tvoj glas kojim nas pozivaš na svetost, molimo te.
4. Dobra su djela poput sjemena koje donosi obilat rod. Daj da u svim svojim svakodnevnim prilikama sijemo sjeme dobrote i ljubavi među bližnjima, molimo te.
5. Tvoj je Sin hrabro prihvatio tvoju svetu volju za njega. Podaj svima umirućima snage prihvatiti bol i trpljenje kojima ih pripremaš za susret s tobom u vječno- sti, molimo te.

Oče vječni, želimo se osloboditi ogra- ničenja vremenitosti i svoj pogled usmje- riti na Kristov križ koji spašava. Učini nas dostojnima žrtve svoga Sina i daj da, u poslušnosti tebi, pođemo pravim putem do vječnoga spasenja.

Po Kristu, Gospodinu našem. Amen.

Pjesma prije Evandjelja Iv 12,26

Ako tko hoće služiti mi, neka ide za mnom, govori Gos- podin; i gdje sam ja, ondje će biti i moj služitelj.

Evandjelje Iv 12,20-33

Ako pšenično zrno, pavši na zemlju, umre, donosi obilat rod.

Čitanje svetog Evandjelja po Ivanu

U ono vrijeme: Među onima koji su se došli klanjati na blagdan bijahu i neki Grci. Oni pristupe Filipu iz Bet- saide galilejske pa ga zamole: »Gospodine, htjeli bismo vidjeti Isusa.« Filip ode i kaže to Andriji pa Andrija i Filip odu i kažu Isusu. Isus im odgovori: »Došao je čas da se proslavi Sin Čovječji. Zaista, zaista, kažem vam: ako pše- nično zrno, pavši na zemlju, ne umre, ostaje samo; ako li umre, donosi obilat rod. Tko ljubi svoj život, izgubit će ga. A tko mrzi svoj život na ovome svijetu, sačuvat će ga za život vječni. Ako mi tko hoće služiti, neka ide za mnom. I gdje sam ja, ondje će biti i moj služitelj. Ako mi tko hoće služiti, počastit će ga moj Otac. Duša mi je sada potresena i što da kažem? Oče, izbavi me iz ovoga časa? No, zato dođoh u ovaj čas! Oče, proslavi ime svoje!« Uto dođe glas s neba: »Proslavio sam i opet ću proslaviti!« Mnoštvo koje je ondje stajalo i slušalo govoraše: »Zagr- mjelo je!« Drugi govoraše: »Anđeo mu je zborio.« Isus na to reče: »Ovaj glas nije bio poradi mene, nego poradi vas. Sada je sud ovomu svijetu, sada će knez ovoga svijeta biti izbačen. A ja kad budem uzdignut sa zemlje, sve ću privući k sebi.« To reče da označi kakvom će smrću umrijeti.

Riječ Gospodnja.

PRIJEDLOZI ZA PJEVANJE

Ulazna:	428	Smiluj mi se, Gospodine
ili	456	Prosti, moj Bože
Otpjevni psalam:	429	Čisto srce (strofe: 1., 3. i 4.)
Prinosna:	447	Spasi, Kriste, svoje djelo
Pričesna:	436,1	Ako pšenično zrno
Završna:	455	O Isuse, ja spoznajem

Površan pogled ne vodi prema Istini

Današnje evanđelje čini pomak prema govoru o početku Isusove muke. Njegov odgovor kad mu je rečeno da ga neki Grci žele vidjeti, upućen je u smjeru križa – mjesta na koje i sam Isus mora nerado ići. Međutim, sam je dovoljno svjestan da je nužno proći taj put tmine i zla kako bi se ponovno pokazala Božja slava. Iako evanđelje započinje s govorom o Grcima koji traže Isusa, naglasak nije na njima, nego na Isusu i njegovoj najavi muke koja će vrlo brzo uslijediti. Grci su samo znak, pravovremeni podsjetnik kako pogled treba usmjeriti prema Gospodinu i slušati. Božansko se ponovno probija u svakodnevni život, glas s neba progovara i potvrđuje Isusovo poslanje, koje je proslava Boga na zemlji, ali sasvim drugačija od onoga što bi itko očekivao, jer cijeli odlomak usmjerava na muku i križ.

Poslanica Hebrejima može poslužiti kao izvrstan ključ za razumijevanje današnjeg evanđelja. Autor poslanice govori kako je i sam Gospodin s teškom mukom prihvatio činjenicu križa i smrti, ali ga je prigrlilo i bio uslišan »zbog svoje predanosti«, što je očiti govor o uskrsnuću. Njegova poslušnost otvorila je svima vječno spasenje. U vrlo kratkom odlomku, probranim izborom riječi i savršenom konstrukcijom autor Poslanice izložio je otajstvo Isusove muke, smrti i uskrsnuća.

Poziv na slušanje i poslušnost također je izražen i u Knjizi proroka Jeremije. Prorok najavljuje u Božje ime da je narod svojim zlom i zastranjenjima raskinuo sve stare saveze i da postoji potreba za novim savezom koji će trajati zauvijek. Njegovo govor je novi proglas, u kojem je objavljen Bog koji uvijek iznova traži čovjeka, jer ga ljubi, i zato je sprema započeti ponovno. Prorok, kao Božji poslanik, svojim nastupom traži da se sluša što Bog govori, da se pažnja usmjeri od zagledanosti u staro zlo, na Boga koji je Bog novih početaka, novih saveza.

Time se može uočiti kako u čitanjima za ovu nedjelju dominira govor o slušanju Boga i poslušnosti Bogu. Naposljetku samo slušanje može završiti dvojako, ili prihvaćanjem ili odbijanjem onoga što Bog od čovjeka traži. Može se ostati zagledan u površno ili u zlo, dozvoliti da se usmjerimo na nešto što nam se na prvi pogled čini važnim, ili slušajući pažljivije što nam se govori usmjeriti svoj pogled prema Isusu. Jesu li u ovom evanđelju važniji Grci ili nas evanđelje upućuje na nešto drugo, na nekog drugog? Grci su znak iskrenih bogotražitelja, onih koji u kršćanima i danas vide one koji ih mogu dovesti do Isusa, kao što su oni to vidjeli u Filipu. Isusov odgovor Andriji i Filipu na prvi pogled izgleda potpuno izvan konteksta Grka koji traže vidjeti ga, međutim on ne samo što najavljuje muku, smrt i uskrsnuće, nego ih apostolima pokazuje kao jedini put po kojem se može očitovati Božja slava u svijetu.

Dok sinoptička evanđelja govore o Isusovoj agoniji u Maslinskom vrtu, kod Ivana nema ove scene. Isus je kod Ivana uznemiren, ali ne traži od Oca da ga oslobodi onoga što slijedi. Svjestan je boli i gubitka, ali u isto vrijeme zna da to ne može izbjeći ako želi proslaviti Oca. Put muke i boli dovodi do paradoksa da je križ potreban za vječnu slavu. Muka i križ sada postaju stvarnost, »došao je čas«, i sam Isus prihvaća da će proći poniženje, agoniju križa i biti ubijen. Sada više nema vremena, Isus se suočava s gubitkom slobode, gubitkom prijatelja, gubitkom podrške i naposljetku gubitkom vlastita života. Bog koje uzeo ljudsko tijelo, uzeo je i ljudsku narav, zato poznaje čovjeka i njegovo trpljenje. Iako nije grešan, on poznaje grijeh i posljedice grijeha. Na nezamisliv način Bog dijeli najteže stanje čovjekova života, patnju i muku. Božansko ulazi u ljudsku stvarnost i postaje dio nje. Nešto nezamislivo, ali stvarno. Bog odabire najteži dio čovjekova

egzistiranja i na taj način privlači ga k sebi. Kao i svaki čovjek svjestan boli i patnje, Isus također na nju gleda sa zabrinutošću, bol će i dalje biti prisutna i gubitak porazan, ali Otac je solidaran s njime i izdržati će do kraja.

Isusov radikalni način samozaborava, koji je očit u govor o pšeničnom zrnu, stoji u središtu odgovora na Božji govor, na Isusovo poslanje na zemlji. Ostavljanje svake egocentričnosti iza sebe, kojom želimo »sačuvati svoji život«, vodi prema oslobođenju, autentičnom smootkrivenju, odnosno prema otkriću Boga. Ovaj egzodus izlaženja iz samih sebe, otvara pogled na Isusa i čini čovjeka usmjerenim na Boži govor. Odmiče ga od površnosti i ugodnih privida, opsjednutošću vlastitim interesima, time upoznaje druge i u tim drugima njihove potrebe, od okrenutosti sebi, okreće se drugima, naposljetku ti drugi usmjeravaju ga na Boga. Time se prijelazi iz »Budi volja moja« u »Budi volja tvoja.« Duhovni put pojedinaca i bogotražitelja, onih u Crkvi ili izvan nje, nije više usmjeren na senzualnost, iluzije koje si stvaramo ili su nam nametnute, na duhovnu ugodu i plitak govor, nego Krista, koji pokazuje put slušanja Boga. Taj put svakoga će uplašiti, ali ostaje jedini put u kojem izlazimo iz egocentrizma suvremenosti i stajemo na Božji put. Patnja, bol i zlo nisu nestali, muka je i dalje dio svih života, smrt čeka svakoga, ali one sada ostaje vremenite i ograničene, a proslava Boga po čovjeku nova stvarnost za svakoga tko sluša i živi pogleda usmjerenog na Isusa. Ne samo Isusa koji lijepo govori, liječi, oprašta, ljubi, nego i Isusa uzdignuta na križ. Ostati samo na razini lijepo slike Isusa ostavlja čovjeka u egocentričnoj stvarnosti

Jacob Jordaens, *Isusovo raspeće*, 1620.

lijepo ugone, koja isključuje križ i smisao Kristove patnje. Ostaje se na pola puta, a prava stvarnost nam izmiče. Nitko ne želi vidjeti križ, ali površan pogled u njemu vidi sredstvo muke, dok duhovna dubina vidi spoj neba i zemlje, Boga koji raširenih ruku na mučilu obgrljuje cijeli svijet i stvarnost koja slijedi nakon križa – uskrsnuće. Površnim pogledom ne može se ući u dubinu Istine.

Daniel Patafta

Moje mi srce govori

(Ulazna II. korizmene nedjelje)

dostojanstveno, mirno

Maruša Bartolić

Zbor

Ant. Mo-je mi sr-ce go-vo-ri: "Tra - ži li-ce nje - go-vo!" Da, li-ce

Org.

6

tvo - je, Go - spo - di - ne, ja tra - žim. Ne skri - vaj li - ca

Org.

10

svo - ga, ne skri - vaj li - ca svo - ga od me - ne.

Org.

Ps 27

1. Gospodin mi je svjetlost i spa - se - nje: koga da se bo - jim?
2. Za jedno molim Go - - spo - di - na, samo to ja tra - žim:
3. Slušaj, Gospodine, glas moga va - pa - ja, milostiv mi budi, u - sli - ši me!

1. Gospodin je štit života mo - ga: pred ki - me da stre - pim?
2. da živim u Domu Go - spod - njem sve dane ži - - vo - ta svo - ga.
3. Lice tvoje, Gospodine, ja tra - žim, ne skrivaj lica svo - ga od me - ne.

Tko će mi dati da se smirim u tebi?

Tko će mi dati da se smirim u tebi?
Tko će mi dati da dođeš u moje srce i da ga opojiš?
Tada bih zaboravio svoja zla
i prigrlio bih svoje jedino dobro: tebe.
Što si ti meni? Smiluj mi se da mogu govoriti.
A što sam tebi ja te mi zapovijedaš da te ljubim,
i srdiš se na me ako toga ne činim
i prijetiš mi strašnim nevoljama?
A zar je mala nevolja već to ako te ne ljubim?
Jao meni!
Reci mi po milosrđu svome,
Gospodine Bože moj, što si ti meni.
Kaži duši mojoj: Spasenje tvoje ja sam (Ps 35,3).
Tako reci da čujem.
Evo, uši srca moga pred tobom su, Gospodine;
otvori ih i *kaži duši mojoj: Spasenje tvoje ja sam.*
Hrlit ću za tim glasom i uhvatit ću te.
Ne skrivaj lice svoje od mene;
umrijet ću, da mogu zauvijek živjeti
i gledati te licem u lice.

*Sv. Augustin,
Ispovijesti I, 5, 5*

INFORMACIJE I NARUDŽBE:

HRVATSKI INSTITUT ZA LITURGIJSKI PASTORAL
Ksaverska cesta 12a, 10000 Zagreb • tel.: +385 (0)1 5635 050
e-mail: pretplata@hilp.hr • www.hilp.hr

Ispit savjesti

PRIPREMA ZA SAKRAMENT POMIRENJA – ISPOVIJEDI
PRIREDIO: mons. Ivan Šaško

CIJENA

0,66 €

Knjižicu po cijeni od **0,66 EUR** možete naručiti na narudzbe@hilp.hr ili na broj telefona **+385 (0)1 5635 050**. Troškovi poštarine nisu uračunati u cijenu.

Za župne urede, koji za svoje vjernike žele naručiti više primjeraka, predviđeni su posebni popusti*:
50 primjeraka – 17,00 EUR; 100 primjeraka – 30,00 EUR; 200 primjeraka – 53,00 EUR.

*Navedeni popust odnosi se samo na župe i pretpostavlja da knjižica nije namijenjena za daljnju prodaju.

živo vrelo

List izlazi 13 puta godišnje. Cijena pojedinog primjerka: 2 €. Inozemstvo: 4,23 €; 7,08 USD; 7,08 CAD; 8,46 AUD
Godišnja pretplata: 26 €. Inozemstvo: 55 €; 92 USD; 92 CAD; 110 AUD • BiH, SRB, MNE: 40 €
Za pretplatnike s deset i više primjeraka odobravamo popust od 10%.

Uplate za Hrvatsku: Privredna banka Zagreb, d.d. – IBAN: HR8823400091110174994

model plaćanja: 02 – poziv na broj: upisati pretplatnički broj

Uplate za inozemstvo: Privredna banka Zagreb, d.d. – IBAN: HR8823400091110174994 – SWIFT: PBZGHR2X

Sva prava pridržana. Nijedan se dio liturgijsko-pastoralnog lista Živo vrelo ne smije umnožavati, fotokopirati, reproducirati ni prenositi u bilo kakvu obliku (elektronski, mehanički i sl.) bez prethodne pisane suglasnosti glavnog i odgovornog urednika.

HRVATSKI INSTITUT ZA LITURGIJSKI PASTORAL
pri Hrvatskoj biskupskoj konferenciji